

Edini slovenski dnevnik v
Združenih državah.
Izhaja vsak dan izven
nedelj in praznikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 126. — ŠTEV. 126.

NEW YORK, MONDAY, MAY 31, 1910. — PONEDELJEK, 31. VEL. TRAVNA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Stavbinski delavci.

V Philadelphiji in okolici namerava-
je štrajkati tesarji in barvarji. —
Ako pride v tem tednu do štrajka,
bode 13,000 delavcev te vrste po-
čivalo.

KRATEK ŠTRAJK SPREVDNI- KOV V ALBANY, N. Y.

Boj med premogari in skabmi blizu
Bradenville, Penn.; pri tem je bil
jeden premogar ustreljen.

Philadelphia, Pa., 28. maja. Te-
sarji tukajšnjega mesta in okolice so
sklenili od svojih delodajalcev zahtevati
povišanje plače. Ako se jim v
to do 1. junija ne privoli, bodo imeno-
vanega dne pričeli štrajkati. Jed-
nak sklep so sprejeli tudi barvarji.
Tesarji zahtevajo, da se jim povisa
tedenska plača od \$15 na \$17.50, do-
kim zahtevajo barvarji, da se jim po-
viša tedenska plača za \$2.50. Delo-
dajalci izjavljajo, da take zahteve
niso opravičene, ker imajo le malo
naročil.

Harrisburg, Pa., 29. maja. Držav-
na železniška komisija je izvolila že-
lezniške zvedence za inženirstvo,
Ford, Bacona in Davisa, kateri bodo
preiskovali poslovanje philadelphij-
skih aliennih železnic. S preiskavo se
takoj prične in potem se objavi v čas-
opisju poročilo.

Albany, N. Y., 29. maja. V petek
zjutraj je ulični promet v Albany po-
polnoma počival, kajti vsilubenci u-
lične železnice so pričeli štrajkati.
Delavci so zahtevali, da se jim plača
poveča, toda ker družba na nikak na-
čin ni hotela v to privoliti, so se več-
raj zopet vrnili na delo.

Greensburg, Pa., 29. maja. Med
štrajkarji in skabmi Saxmanovega
premogovnega rova blizu Bradenville
je prišlo med štrajkujočimi premo-
gari in skabmi do prepira in končno
tudi do streljanja, pri katerem je bil
31 let stari premogar Michael Check-
man ustreljen, da je par ur kasneje
v bolnici umrl. Streljal je nanj su-
perintendent imenovanega rova Fran-
cis Crow, katerega so vsled tega zapri-
li. Rove čuva sedaj državna milica.

Wilkesbarre, Pa., 29. maja. Urad-
niki premogarske organizacije so
skušali zopet končati štrajk 12,000
premogarjev od Pennsylvania Coal
Co., katere bi radi pridobili za to, da
bi se vrnili na delo. Odbori štrajkar-
jev vseh devetih rovo imenovane
družbe so se danes posvetovali s dru-
ženim predsednikom, kateremu so
predložili svoje pritožbe. Unjski u-
radniki so zastopnikom štrajkarjev
svetovali, naj se vrnejo na delo in
so jim obljubili da se bode takoj po-
tem vpoštevalo njihove pritožbe, kaj-
ti družba je obljubila, da bode prito-
žbe predložila takoj, ko se premogari
vrnejo na delo, razsodnemu odo-
ru. Štrajk bode gotovo s 1. junijem
končan in potem se prične z delom.

SLOVENSKE NOVICE.

Kakor smo že pred par dnevi na
tem mestu poročali, se je pretečeno
nedeljo popoldne vršila narodna slo-
venska igra "Rokovnjaci", katero je
priredil tukajšnji slovenski tambu-
rski klub "Ilirija". Igra je bila še
precej dobro obiskana, posebno ako se
vpošteva, da jo je večina obiskovalcev
že prej vidila. O vzporedni posa-
meznih točkah se zamoremo le hvalo-
vredno izraziti, posebno ako se vpo-
števa, da so dilentanti brez izjeme de-
lavskega stanu, ne pa igralci po po-
klju. Želeti je, da nas "Ilirija" zo-
pet kmalu preseneti z kako slovensko
igro.

Kakor se nam poroča, je imela "Il-
irija" pri tej igri dober finančni uspeh.

Taftov tajnik postane poslanik.

Iz Washingtona se javlja, da bode
Fred W. Carpenter ostavil tajništvo
pri predsedniku Taftu, kajti slednji
ga bode to dni imenoval poslanikom
Združenih držav v Maroku. Car-
penter je bil deset let zasebni tajnik
pri Taftu.

Včerajšnji praznik. V spomin vojakom.

Včerajšnji praznik kinčanja grobov
se je po vsej republiki slavil po
starem načinu. — Grobove padlih
vojakov in družih, so okrasili. —
Pogled v zgodovino.

Včeraj smo po vsej republiki sla-
vili praznik kinčanja grobov, oziroma
oni praznik, ki je posvečen onim na-
šim sodržavljanom, ki so morali pasti
v vojnah naše domovine. — Povsodi
kjer je kak vojaški grob v republiki,
je bil včeraj okrašen, dočim so bivši
vojaki priredili po vseh mestih parade
in obiske grobov svojih nekdanjih to-
varišev. Poslejpa so bila povsodi v
zastavah in zajedno z vojaškimi, so
bili tudi vsi drugi grobovi okrašeni.
Parade in druge slavnosti so bile v
ostalem take, kakor so druga leta, in
vsled tega bode zanimivejše, ako na-
vedemo nekoliko podatkov iz vojn,
katere so se vršile v Združenih drža-
vah.

Sejem let trajajoča revolucija proti
Angliji, je zahtevala na naši strani
1735 žrtve. Povprečno je bilo toraj
vsako leto ubitih le 245 revolucio-
narjev. — Mnogo bolj krvava pa je
bila državljanska vojna, katere se je
vršila za odpravo sužnjstva. Ta voj-
na je trajala štiri leta in v njej je bi-
lo 61.362 ljudi ubitih. Vsled ran in
raznih bolezni je umrlo poleg navede-
nih še 183.267 hirvih vojakov.

Vojna proti Španiji ni bila tako
krvava, toda z ozirom na denarne
žrtve je bila jedna izmed najdražjih
vojn, kajti njene posledice še sedaj
obutimo, ker ako bi ne prišlo do te
vojne, bi ne imeli vednega deficita
in tudi naša vojna mornarica bi ne
bila tako velika.

SOCIJALIST IN DINAMIT.

Brez socialista ni mogoče izdelovati
dinamita in nitroglicerina.

Grafton, Ill., 30. maja. Socijalist
Keon ni hotel plačati predpisanih dav-
kov in vsled tega je moral v ječo, v
kateri je še sedaj. Oblasti bi ga ne
poslale v ječo, ako bi prej vedele,
da bode imelo z njim toliko opraviti.
Keon je namreč delal v tovarni za
izdelovanje dinamita in nitroglicerina
in je bil tako izvrsten delavec, da
brez njega ne morejo ničesar opraviti
in da bode morali tovarno zapreti, ako
on ne pride kmalu iz ječe. Keon je
namreč jedini človek, ki zna popraviti
in prirediti posode za imenovano raz-
streljivo. Ako ne pride takoj, pa so
prihodnjih dni iz ječe v tovarno, po-
slednjo morali zapreti. Keon pa ne
mislil na to, da bi plačal davke, da bi
tako prišel iz ječe, dasiravno so mu
slednje v novejšem času vsled odredbe
mayorja poostriili. Sedaj mu več ne
dovolijo, da bi se obril ali ostrigel in
mayor je sedaj celo sklenil, da mu bo-
de zazlajal jedino okno v ječi, tako, da
ne bode videl niti solne.

Prodaja deklic no \$1.

Philadelphia, Pa., 31. maja. Tu-
kajšnja policija je zaprla čifuta Hry-
Norsteina, kateri je obdolžen, da je
lovil deklice, ki so še mladoletne in
nemoralne vrste. Sodisce ga je po-
slovalo v preiskovalni zapor, ne da bi
zanj določilo kako jamčevino. Kot
priči proti njemu sta nastopili dve
deklici, ki sta stari štirinajst, oziroma
petnajst let. Obs zeta povedala,
da sta na ulici našli nekdo žensko, ka-
terja ju je povedla potem v hišo imeno-
vanega čifuta. Za vsako deklico jej
je plačal po \$1.

Brez vse skrbi

ko naroči vožnje listke za svojo
družino, prijatelja ali sorodnika
pri tvrdki Frank Sakser Co., 82
Cortlandt St., New York, N. Y.,
kterja za potnike skrbi da pridejo
kanešljivo in v najkrajšem času do
svoje cilja.
Pisi za vožnje cene in pojasnila

Preiskava draginje. Razprave v Washingtonu.

Primerjanje plač, katere dobivajo naši
delavci, s plačami nekaterih evro-
pskih delavcev; naši dobivajo več,
toda vsled tega morajo tudi vse
dražje plačevati.

FARMERJI SO TUDI ODGOVOR- NI ZA DRAGINO.

Oni so baje krivi, da so vsi izdelki
dragi; na ta način si nabirajo ve-
lika bogastva. — Živila se najbolj
draže.

Preiskava o sedanjih draginjah se pri-
zvezinem kongresu, oziroma potom
pristojnih odsekov še vedno vrši in
nadaljuje. V minole tednu so za-
slišali nekoliko tovarnarjev in zasli-
ševanja se tudi ta teden nadaljujejo.
Tovarnarja Callear in John Pope iz
Trentona, N. J., sta tem povodom iz-
javila, da dobivajo delavci v tovar-
nah za lončene posode v Nemčiji in
Angliji izdatno manjšo plačo, kakor
delavci v enakih tovarnah v Zjedi-
njenih državah, vsled česar se porce-
lan, ki se izdelava v inozemstvu, pri-
pas izdatno ceneje prodaja, kakor
oni, ki se izdelava v domaših, ameriških
tovarnah. Trdila sta tudi, da se mo-
rajo v Evropi delavci zadovoljiti s
plačo po \$3 do \$5 na teden, dočim
se jim mora pri nas plačevati po \$20
do \$30 na teden. Pri tem pa seveda
nista povedala, da se pri nas za dol-
lar mnogo manj kupi, kakor v Ev-
ropi.

Senator Smoot je poudarjal, da so
pri nas za draginjo v prvi vrsti od-
govorni le farmerji, kajti njedna
stvar se tekom zadnjih let ni tako
podražila, kakor poljski pridelek. Po-
dražilo se je sicer vse, toda glede
draginje zavzemajo pri nas poljski
prvenstvo. Položaj farmerjev še ni-
kdar ni bil tako ugoden, kakor je se-
daj, kajti nihče drugi pri nas tako
hitro ne nabira bogastva, kakor naš
farmerji.

Mobilizacija v Perú.

Lima, Perú, 28. maja. Od tu se je
danes napolnilo mnogo novih čet proti
ecuadorski meji. Dasiravno se na-
doma zatrjuje, da sta se Perú in
Ecuador podvrgli posredovanju Zjed-
nih držav, Brazilia in Argentine, se tu-
kaj splošno zatrjuje, da je vojna neiz-
ogibna in da se zamore vsaki dan pri-
četi, ker inčče bi obe republiki ne
napajalevali z mobilizacijo. Republi-
ka Ecuador je namreč sklenila, opu-
stiti prepri radi meje le pod gotovi-
mi pogoji.

Malo tulajev iz Alaske.

Juneau, Alaska 29. maja. Doma-
čini so ob alaskinem obrežju vjeli v
letnjski sezoni le malo tuljev, kajti
dobilili so le 125 kož. Prejšnja leta
so imeli Indijanci vedno dober lov.
Na lovu so bili tudi Japonci, kateri
rabijo pri tem čolne, s katerimi se tu-
njom prav tiho približajo. Njim se
je naravno posrečilo napraviti izdat-
no boljši lov, kakor Indijancem. Osem
takih čolnov sledi tuljem proti se-
veru, oziroma proti takozvanemu
skalnemu obrežju.

Važno!

V zadnjem času se rojaki iz raznih
krajev obračajo na nas bodisi potom
brojčava ali pismeno, ako je kak so-
rodnik ali znanec na Ellis Island za-
držan. Vsakogar prosimo, da naj nam
naznani natančno: ime, leto, in
patrik, s katerim je on dospel, drugače
je nemogoče kaj porvedeti. Za rojake
ali njih sorodnike in znanec, za katere
so vožnji listki pri nas kupljeni, nam
je to lahko storiti, ker vemo vse dru-
go, ali za druge pa nemoremo vedeti
kedar so prišli in s katerim parnikom.
Za take rojake naj se vsakdo obrne
na: Slavonic Immigrant Society, 436
W. 23rd St. Ta družba bode gotovo
na Ellis Island vse mogoče storila, ali
tudi njej je naznanili parnik, s katerim
so zadnji dospeli.

Vspehi zrakoplovstva. Iz Albany v New York.

Glen H. Curtis je rabil za pot iz Al-
bany, N. Y., dve uri in 32 minut. —
Hitro potovanje po zraku in naj-
večji dosednji uspeh.

DOBIL NAGRADO V ZNESKU 10.000 DOLARJEV.

Držni zrakoplovec je dobil nagrado
v imenovanem znesku, katero je raz-
pisalo uredništvo lista World.

Minolo nedeljo se je posrečilo dra-
nemu zrakoplovu Glen H. Curtisu v
svojem letalnem stroju preleteti veli-
ko razdaljo med Albany, N. Y., do
New Yorka in sicer je rabil za pot,
ki je dolga 137 milj, le dve uri in 32
minut. V New York je dospel hitreje,
kakor katerikoli ekspresni vlak N.
Y. C. železnice. Vsled tega Curtis ni
dobil le nagrade v znesku \$10.000,
katero je razpisalo uredništvo lista
New York World, temveč je zajedno
dosegel tudi svetovni rekord glede hi-
strosti letanja. Njegov mali takozvani
biplan, ali letalni stroj, ki je za polo-
vico manjši, kakor Paulhamov letalni
stroj je v prvem pomenu besede letel
po zraku. Letel je namreč z povpreč-
no hitrostjo po 54.8 milj na uro. Ve-
ter je bil zrakoplovec zelo ugoden, le
pri Heiglelandu, kjer je gorovje visoko,
je bil veter dokaj nengoden, tako da
je le malo manjkalo, da ni ponesrečil.
Ko je letel krog takozvanega Storm-
kinga, je njegov stroj kakor kak ka-
men padel 40 čevljev globoko, toda
tekmo trč sekund je njegov stroj zo-
pet pravišno letel.

S tem je Curtis dosegel velikanski
uspeh, kajti s svojim zadnjim poletom
je dokazal svetu, da zamore vsak leta-
lec reči svetu: Tukaj bode poletel
in tamkaj pride na zemljo. Dasir-
avno je Francoz Paulham, ki je letel
iz Francije preko morja v Anglijo,
oziroma 186 milj daleč, tako dose-
gel dotedanji rekord, moral je na svo-
jem potovanju dvakrat počivati, tako,
da je njegov polet trajal dvajset ur,
se je Curtis ustavil le enkrat in sicer
pri Poughkeepsie, je svojo pot dokon-
čal izdatno hitrejš, kakor Paulham
na svojem poletu iz Londona v Man-
chester.

Da si zamorimo predstavljati hi-
strost, s katero je Curtis letel v letalnem
stroju, moramo pred vsem njegovo hi-
strost primerjati z hitrostjo ekspresnih
vlakov N. Y. Central železnice. Tako-
zvani Twentieth Century Limited vlak
izhovaže železnice, ki je najhitrejši,
prežviči v treh urah in 3 minutah raz-
daljo 142 milj, toda Curtis je rabil na-
tančno 152 minut za 137 milj.

Bilo je baš v nedeljo popoldne, ko
se je Curtis na svojem potu iz severa
pojavi nad našim mestom in potem
na skrajnem jugu mesta, oziroma na
Battery Place, odkjer je letel na Go-
vernors Island, kjer je prišel na zemljo
tako graciozno, kakor kaka ptica.

V tem trenutku so drznega letalca
pozdravili vsi parniki v luki z daljšim
žvižganjem. Na Battery se je že rano
zjutraj nabralo na tisoče ljudi, kateri
so pričakovali Curtis, toda kasneje
se množica razšla, kajti prišlo je
napačno poročilo, veled katerega se je
Curtis spustil na zemljo že na severu
mesta, oziroma pri Spuyten Duyvel.
Vsled tega je bilo na Battery le malo
ljudi, ko se je blizil Governors Is-
land. Curtis ni bil niti malo razbur-
jen, ko je prišel zopet na zemljo in je
bil tako miren kakor, da bi ravnokar
prišel iz katerega potovanja na
kakem nobnem parniku.

Tekom popoldneva se potem pri
listu World Curtis izplačali razpi-
sano nagrado. Nakaznico mu je iz-
ročil blagajnikar imenovanega lista J.
Aug. Show, kateri mu je tudi iskreno
čestital vsled njegovih vspehov.

Halleyev komet bode vidljiv do 10. junija.

Providence, R. I., 27. maja. Glasom
izjave tukajšnjega zvezdovedca F.
E. Seagrave, se bode Halleyev komet
videlo do 10. junija. Imenovani astro-
nom tudi naznanja, da je sedaj komet
bolj svetel, kakor je bilo pričakovati.
Tukaj je sedaj komet lepo videti, in
vsi parki na zvišenih prostorih so vsa-
ki večer polni opazovalcev izrednega
nebeškega gosta.

Posredovanje Zjed. držav v republiki Nicaragui.

V Srednji Ameriki je ponovno priča-
kovati krize in vlada Združenih
držav je prepričana, da se zamore-
jo tamošnje razmere uravnati le
potom orožja.

DOSEDAJ JE IMELA NAŠA VLA- DA Z NICARAGUO \$600,000 STROŠKOV.

Preiskave o škodi, storjene po zad-
njih bojih našim državljanom, se
bodo kmalo pričele.

Položaj med Združenimi država-
mi in srednjeameriško republiko je
postal sedaj po zmagi nicaragujske
vlade zopet tak, da je pričakovati v
najkrajšem času obnovitve prejšnje
krize. Položaj je namreč tako zama-
tan, da bode Združene države zopet
prisiljene posredovati v imenovani
deželi, kajti tamošnji vladarji, kakor-
šen je bil prejšji predsednik Zelaya
in njegov sedanjí naslednik Madriz,
delajo vedno ovire mirnemu razvoju
naše tamošnje trgovine.

Naša vlada je imela dosedaj vsled
dogodkov v Nicaragui oziroma vsled
evanja naših tamošnjih koristi že
\$600,000 stroškov. Kljub temu pa
vlada tamkaj prava anarhija, kajti
razne stranke si prilastajo prvenstvo,
ne da bi bila jedna v stanju jamčiti
za varnost življenja in posesti naših
tamkaj nastanjenih državljanov.

Vsled tega postaja prepričanje na-
še vlade vedno večje, da je treba od-
nošaje v Nicaragui popraviti potom
orožja, kar bode morale končno sto-
riti Zjed. države.

Nicaragujska afera je končno po-
stala skrajno resna mednarodna
stvar, v kolikor pridejo Združene
države v poštev, in vsled tega so se
pri sobotni kabinetni seji v Wash-
ingtonu bavili skoraj izključno le s
položajem v Nicaragui.

Pri tem se je kritikovalo sedanje-
ga predsednika imenovane republike,
kateremu je ravno tako malo zaupati,
kakor Zelayn. Señor Castrillo, kateri
zastopa poražene nicaragujske vsta-
še, je poslal državnemu oddelku bro-
zovjake, katere so bile objavljene v
nicaragujskem listu La Jarde, ki je
glasilo Madrizove vlade. Te brozov-
jake naznanjajo, da je predsednik Ma-
driz dobil od nekega agenta iz Zje-
druženih držav poročilo, da se je la-
dija Venus napolnila z orožjem proti
Greytognu. Nadalje se tudi nazna-
ja, da pluje imenovana ladija v ved-
nost državne tajnika Združenih
držav, kakor tudi s privojenjem taj-
nika za delo in trgovino. Imenovana
ladija je svoječasnno ostavila luko
New Orleans in sicer tako, da je naše
oblasti varala ter navedla druge na-
mene, nego resnične.

Za pozdrav Rooseveltu.

Chicago, Ill., 30. maja. Dne 16. ju-
nija odpotuje od tukaj v New York
300 članov Hamiltonovega kluba, da
prisostrujejo sprejemu bavega pre-
sednika Roosevelta, kateri pride dne
18. junija iz Evrope. Isti klub je po-
sloval v London posebnega odposlanca,
kateri je včeraj obiskal Roosevelta.
Slednji je obljubil, da pride v jeseni
v Chicago, in da bode tedaj član imeno-
vanega kluba.

Deset let stara žena se hoče ločiti od svojege moža.

Memphis, Tenn., 30. maja. Nellie
Lamar, roj. Johnson, ki je bila šele
nedavno stara deset let, ki je pa kljub
temu nad leto dni poročena, je vloži-
la proti svojemu trideset let staremu
možu Newland Lamar tožbo na loči-
tev zakona. Nenavaden par se je v
juliju minolega leta poročil. Deklica
je nosila tedaj dolga krila in se je
poročila s svojim možem zvečer. La-
mar je po poklicem brivec. Otroka je
spravil iz stanovanja njenih starišev
in ga potem pregovoril, da se z njim
poroči, dasiravno deklica ni imela o
kaki poroki in zakonskim življenju
niti najmanjšega pojma. Ko se je zve-
delo, da se je brivec z otrokom poro-
čil, nastalo je med sosedmi tako ogor-
čanje, da je Lamar moral bežati.

Južne republike. Ustaši v Bluefield.

Glasom najnovejših poročil se nicara-
guj. vojaštvu še vedno ni posre-
čilo prepoznati ustaše iz imenovane-
ga mesta.

NAPADE NA BLUEFIELDS SE JIM JE POSREČILO ODBITI.

Združene države prično v kratkem
posredovati in v to svrhe se izkrca
nad 200 mornarjev v imenovanem
pristanišču.

Bluefields, Nicaragua, 30. maja. Da-
siravno se je vojaštvu nicaragujske-
ga predsednika Madriza že pred tremi
dnevi posrečilo zasedi Bluefields
Bluff v neposredni bližini tukajšnje-
ga mesta, do danes še vedno niso za-
mogli priti v Bluefields. Mesto so
večkrat napadli, toda vstaši so vse
njihove napade odbili, tako, da imajo
vladine čete pri tem velike izgube.
Izgube proviziornega predsednika
Estrada so le majhne, dočim se v usta-
škem taboru zatrjuje, da so vladine
dokaj velike.

Vsled neprestanega deževja, je po-
ložaj v taboru vladnega generala
Lara dokaj slab. Pred vsem mu pri-
manjkuje potrebnih živil za njegovo
vojaštvo in poleg tega je pričelo vo-
jaštvo tudi trpeti vsled raznih bolezni
in pomanjkanja. Vsled tega se tudi
ni čuditi, da vojski imenovanege ge-
nerala vsako priliko porabijo, da uide-
jo v mesto in se pridružijo ustašem.

Washington, D. C., 30. maja. Te-
kom par dni pride v Bluefields 200
mornaričnih vojakov topničarke Zje-
druženih držav Dubuque v Bluefields,
kjer bode skrbeli za mir in red, ter
čuvali lastnino tamkaj naseljenih
državljanov Združenih držav. Dr-
žavni tajnik Knox je namreč sklenil,
da se mora na vsak način preprečiti
politične boje v imenovanem mestu,
kjer je v par dnevih pričakovati konč-
no in odločilno bitko med vladinim
vojaštvom in ustaši. Že pred par te-
dni je poveljnik topničarke Padueah
naznanil nicaragujski vladi, da ne
bode na nikak način trpel, da bi se
v mestu Bluefields bojevalo. Iz Phi-
ladelphie je odplul predvčeršnjim
vladin transportni parnik Prairie s
mornaričnim vojaštvom in pride te-
kom par dni v imenovano mesto.

Bluefields, Nicaragua, 31. maja.
Včeraj zjutraj je vladini general La-
ra, napadel levo krilo nastankih utr-
b pred tukajšnjim mestom, toda napad-
aleci so imeli pri tem dokaj velike iz-
gube in tako so se morali umakniti.
Dosedaj se v okolici tukajšnjega me-
sta še nikdar ni tako ogorčeno boje-
valo, kakor včeraj in vsled tega so tu-
di izgube na obeh straneh dokaj ve-
like, kajti nobih je bilo na obeh stra-
neh najmanj 250 oseb. Ustašem se je
posrečilo baje tudi vjeti 200 vladinih
vojakov. Slednji izgledajo zelo sla-
bo, ker so morali mnogo prestopiti. Vsi
so prepričani, da se general Lara
ostavil misel, da se mu bode posrečilo
Bluefields zavzeti z prvim naskokom.
Njegovi vojski sedaj v velikem številu
desertirajo in prihajajo v mesto, da
se tako umakneja mrzlici, katere se je
vsled neprestanega deževja pričela
razširjati med vojaštvom.

Danes se tukaj zatrjuje, da se bode
med vladinimi in ustaškimi zastopni-
ki v kratkem pričele razprave glede
sklenitve miru, kajti vladno vojaštvo
na nikak način ne bode zamogo za-
vzeti mesta. Proviziorna vlada je se-
daj preselila carinske urade iz Blue-
fields Bluff v Bluefield.

Danes se je tudi zvedelo, da je pri-
šlo minoli petek skoraj do dejanskih
sovražnosti med ameriško vojno ladi-
jo Padueah in nicaragujsko topničar-
ko Venus. Poveljnik te ladije je
namreč naznanil, da bode pričel usta-
še bombardirati. Ako bi hotel to sto-
riti, bi moral streljati preko mesta.
Na to so mu odgovorili, da tega ne
sme storiti, in da bode njegovo ladijo
tako razstrelili, kakor hitro bi iz nje
le enkrat ustrelili. Na to je nicara-
gujska ladija ostavila svoje sidrišče.
Iz Colons je dospelo sedaj nadaljnih
200 vojakov Združenih držav sem-
kaj.

Iz Avstro-Ogrske. V Herceg-Bosno.

Cesar Fran Josip je odpotoval iz Bu-
dimpešte v Herceg-Bosno. Ker se
boji anarhistov, so pripravili vse
potrebno za njegovo varstvo.

BAJE JE BOSNA ŽE ZRELA ZA ANARHIZEM.

Nadporočnik Hofrichter, ki je pošiljal
svojim tovarišem strup po pošti, je
obsojen na vešala. Prošnja za po-
milostenje.

Budimpešta, 30. maja. Fran Josip
se je od tukaj napolnil na potovanje
po Herceg-Bosni, katero potovanje je
prvo po nesrečnih anekdotnih deželah.
Avstr. cesar dobro ve, da je v imeno-
vani deželah skrajno nepriljubljen,
kajti tamošnje prebivalstvo ima od
Avstrije in njenega vladarja le ne-
srečo in zatiranje, in vsled tega so ob-
lasti, ki imajo toliko grehov na svoji
vesti, in nepopisnih skrbih radi cesar-
jeve varnosti. Na vsakem koraku
namreč vohajo katerega anarhista, kaj-
ti avstrijska uprava v Herceg-Bosni
je taka, da se ni čuditi, ako bi vse ta-
mošnje prebivalstvo že davno postalo
anarhistično. Kar prihaja iz Avstri-
je v Herceg-Bosno je bilo in je za
prebivalstvo skrajno slabo in vsled te-
ga so za cesarjevo varnost odredili
skrajne varnostne odredbe. V Sara-
jevu so prijeli štiri nevarne "anar-
histe". Jeden izmed anarhistov se je
skusal rešiti policijskega opazovanja
na ta način, da se je oblekel v unifor-
mo avstrijskega častnika. Vsled tega
je vlada najela velikansko število de-
tektivov, katerih naloga je čuvati av-
strijskega cesarja na njegovem po-
tovanju po nesrečnih deželah, kjer je
Fran Josip vse več, kakor priljub-
ljen.

Dunaj, 30. maja. Obravnava proti
avstrijskemu nadporočniku Hofrich-
terju, kateri je pošiljal svojim tovari-
šem strup po pošti, da bi jih tako od-
stranil in da bi sam tem hitreje a-
vanzirjal, je sedaj končana in sodisce
je izreklo končno obsodbo, ki se glasi
na smrt na vešalih. Prvotno se je
mislilo, da bode Hofrichter vs

GLAS NARODA

(Slovenščina Daily)
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(Incorporated)
FRANK SAKER, President
VICTOR VALJAVEC, Secretary
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Se celo leto velja list za Ameriko in
Kanado. \$3.00
pol leta. 1.50
leto za mesto New York. 4.00
pol leta za mesto New York. 2.00
Evropo za vse leto. 4.50
pol leta. 2.50
tretje leto. 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venemski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
razširjajo.

Denar naj se blagovni pošiljki po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da so nam tudi prejšnje
bivalne naznane, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljkatvam naredite ta po-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Početkom tedna.

Ker se na svetu vse spreminja, ta-
ko, da se celo na trdnje sklepe ni za-
nesti, in da celo značajem ni verjeti,
sno za danes tudi mi prešli od —
konec na pričetek tedna — dasirav-
na je že tork...

DOPISI.

—

Yukon, Pa.

Spoštovani gospod urednik:

Po krvavih dogodkih dne 8. maja

se vrše naše parade vedno tako, da

nosimo seboj žalne znake, kar se bo-

de godilo toliko časa, dokler bode

trajal štrajk.

Blizu Yukona je grič, od kjer je

lep razgled po mestecu in okolici.

Družba je darovala štiri akre veliko

zemljišče na tem griču in sicer za

cerkev. Ta grič je že od daleč videti.

Tu počiva naš uxorjen sodrag in

štrajkar Pavel Reno, ki je dal v našo

prid svoje življenje. Na njegovem

grobu postavimo v knjižnici velik

križ. Ta spomenik bode pričal o

brutalnosti šerifov in o postrvoval-

nosti premogov, dokler bode Yu-

kon stal. Na onem mestu ne bode

nihče pokopan, nego le on, ker tam

ne bode pokopališča. Za to se imo-

mo v prvi vrsti zahvaliti našemu slo-

venskemu reverendu M. T., kateri se

je vedno trudil v prid štrajkarjev,

dasiravno so ga skušale družbe pri-

dobiti za se, oziroma proti nam. Vsi

mu izrekamo vsled tega iskreno za-

hvalo.

Poročila glede tukajšnjega polo-
žaja so čestokrat napačna, kajti vse

ono, kar se javlja, da tukaj ni štraj-

ka, je laž. Le nekoliko skabov dela,

toda ti ljudje se ne smejo prištevati

postenim delavcem. Štrajk itak ne

bode na večno trajal in kakor hitro

se konča, bodo morali skabje bežati.

Ose premogov, kateri še delajo, pro-

simo, da takoj prenehajo in da se vr-

nejo na delo šele po koncu štrajka

ko unižajo premogov.

Pozdrav vsem čitateljem Glasa Na-

roda, Vas pa g. urednik: Bog poživl!

Slovenski premogarij.

Beaver Hill, Oregon.

Čenjeni g. urednik:

V našem kraju je dovolj dobro de-

lo, dasiravno je plača bolj majhna.

Kraj je pa divno krasen, kajti tu

smo v dolini, obdani od gričev, tako,

da se vidi le v nebo. Potovanje sem-

kaj je zelo prijetno, namreč iz vlaka

se gre na voz, iz voza na morje, po-

tem peš in zopet na voz ter še enkrat

na ladjo, nakar se pride v ta prijaz-

ni kraj.

Tukaj, sva le dva Slovenca, ostali

so pa Američani in Japonci.

Srčen pozdrav vsem rojakom, zla-

sti pa onim v Flemingu, Kans.

Ivan Tratnik.

ALBANIJA IN ALBANI.

—

Niko Ninč.

Iz svojih balkanskih spominov piše

Niko Ninč.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

DR. RICHTER'S

"PAIN-EXPELLER"

S steklenico

PAIN-EXPELLERJA

odpodbite bolečine.

To sredstvo nima para. Nič ne

olajša tako hitro in trajno rev-

matizem, nevralgijo, zviženjs

itd.

Dobi se v vseh lekarnah po 5

in 50c.

F. Ad. Richter & Co.,

15 Pearl St., New York

Pačita pa varstveno

znanko s sidrom.

Bacil zgovornosti.

Damir Feigel.

"Veš kaj, Ivan, moj sosed tu nad mano mi nič ne uga. Vse ne more biti v redu. Oseba sama, njeno opravilo, vse se mi zdi nekam sumljivo. Toda pij, Ivan! To je pristen teran, poslala mi ga je moja hči, ki je na Krasu poročena, pa steklenje za god. Le pij ga, saj me itak le redkokdaj obiščeš!"

Peter Rožnik, finančni stražnik v pokojni in že deset let vdovec, je natočil kozarec. Dasi si je sam privoščil le ob izvanrednih prilikah kozarec hčerinega vina, ni štedil v tem slučaju steklenice in je pogoščal svojega starega prijatelja z najboljšim, kar je imel v svoji mesečni sobi. In zakaj bi ga tudi ne bil? Njuna očeta sta bila sosed, skupaj sta trgala hlače po šolskih klopih, skupaj služila vojske in čez dolgo, dolgo let ju je pripeljala usoda zopet skupaj, da lahko skupno preživeta par let priličnega pokoja.

"Kaj hočeš, leta so le leta in moja starost je precej veliko breme, katero mi otežujejo hojo po tako strmih stopnjah, kakoršne so v tej hiši. In če v drugem nadstropju stanuješ. Toda to vince gre pa res po žilah. Tvoja hči zasluži, da izprazneva ta kozarec na njeno zdravje. Ivan Petelin, e. kr. redar v pokojni, še ni pil tako dobre kapljice! Ali nisi prej omenil svojega sosedu? Kaj neki je vzbudilo tvoj sum?"

"Že mesec dni ga opazujem in z vsakim dnevom se mi utrjuje bolj in bolj prepričanje, da bo prišla v naši ulici in sicer v tej hiši, v tretjem nadstropju preseljena afera, ki bo dajala mesec in mesec grahiva našim tujakom in dnevnikom."

"V takih stvareh, Peter, se človek kaj rad zmoti. Premlaga sodba škoduje. Kdor ima že od začetka tako piko na gotovo osebo, ne more nepristransko opazovati in sklepati. Le verjamite meni, ki sem doslužen e. kr. redar. Ko sem vstopil v službo, sem tudi jaz videl v vsakem človeku tatu, morilec, defraudanta. Menil sem, da bom hodil do gležnjev po človeški krvi. Komur se je mnilo v brzovlak, je bil v mojih očeh že defraudant, k nedolžnemu ženskemu lasu na moški suknji sem si koj mislil manjkajočo glavo obglavljenega dekleta in da ni bilo v našem mestu par požarov, nekaj ponočnjakov, ki so kalili ob nedeljah ali pa okrog prvega nočnega mir, da ni bilo par nedolžnih demonstracij in par nadležnih ciganzov, bi sploh ne vedel, kaj je pravzaprav redarska služba. Samo enkrat sem bil poklican v neko hišo, čes, star delavec, je obšel. Ko sem prišel na lice mesta, mi je prišel nasproti sam delavec, ježl se vrvarsko obrt, ki izdeluje danes take vrvi, da se pošten človek niti obesi ne more, in mi molil utrano vrv pod nos. Svet je redarjem še preveč pošten in ti si glede svojega sosedu gotovo na krivi poti!"

"Ne in ne! Le poslušaj! Moj sosed je samosvoj, nima nobenih prijateljev..."

"To ni niti policijski prestopke!"

"Ker noče imeti prijateljev! Nima nobene službe."

"Najbrže je bogat."

"Seveda, toda vključ temu vedno doma in dela. Od kod njegovo bogastvo? — Njegov oče je bil krojač."

"Mogoče je bil njegov ranjki strie milijonar v Ameriki."

"Ko ti povem vse, te bodo kmalu minili ugovori. Le poslušaj dobro! On ima fotografirani aparat. Zakaj?"

"Najbrže fotografuje!"

"Že prav. Toda kaj vruga fotografuje, ko ne zapusti skoraj nikdar svoje sobe? In on dela navadno po noči. Ob dveh, treh ga slišim nad sabo."

"Ne bodi čuden, Peter! Z izdelovanjem fotografiranih slik si pač prihrani "camero obscuro".

"Kaj pa poročila ne to razkrije? Pred tremi dnevi sem govoril tako bolj slučajno z njegovo gospodinjjo. Pravila mi je, da je njen gospod Hija-cint Strganšek mlad učenjak, da se ne pusti motiti pri svojem delu od nikogar in da ima vse svoje stvari zaprte v težki železni skrinji, katere se niti gospodinja ne sme dotakniti. Na njegovi mizi je vse polno steklenic z različnimi kemičnimi tekočinami. Ko sem zadnjič kupoval v miro-dilnici nove zamaške za svoje butelj-ke, sem opazil, da si je on istočasno nabavil železino. Premislil torej: skri-to, ponočno delo samosvojega, nikjer uslužbenega moža, fotografirani apar-at, kemikalije, železina, železna oma-ra in neznan izvor bogastva, iz tega se da, kaj ne, dragi Ivan, precej skle-pati. Kot bivši redar bi moral imeti boljše nos."

"Ha, ha, ti si gotovo uverjen, da imaš nad sabo prefriganega ponare-jaletu bankovev. To ti rečem, bodi previden s svojimi sklepi, ne zaupaj nobenemu svojih izjav, ker se zba zgrožiti, da te tvoji nedolžni sosed nad tvojimi radi obkroževanja prime. Kdor je bil toliko let pazljivo oko

postave kakor jaz, si je vstvaril vsa drugačnja mnenja o človeštvu. Sedaj pa moram iti. Hvala za gostilne! Glede sosedu pa ublaži svojo uničevalno sodbo. Da si mi zdravil!"

Počasnih korakov je zapuščal Ivan Petelin, e. kr. redar v pokojni, sobo svojega prijatelja. Njegov zaliti o-braz, njegov obseg v pasu sta pričala, da niso pustili napori v redar-skem poklicu nobenih slabih posledic in da ni bilo iskati vzroka njegovi počasnji hoji mogoče v putiki, trganju ali v premrzlih prstih, pač pa v veliki teži, katero sta morali prenaša-ti nogi.

"Hinaveci!"

Ojstra je bila beseda, katero je iz-ustil gostitelj za svojim odhajajočim prijateljem. Dobro, da je ta ni več slišal, ker bi bilo potem konca njune-ga iskrenega prijateljstva.

"Starega finančnega stražnika ne boš prekanil. Imel sem opravila svoj čas s tihotapci, ki s bili še bolj na-mazani kot so ti, doslužen redar. Si-ecer je pa redar s takim mnenjem o človeštvu za muzej. Stavim svojo glavo, da me je hotel odvrtiti moj dragi prijatelj od mojega sumničnega edino le radi tega, da bo sam nemote-no opazoval mojega sosedu. Pohvalo, katere ni dobil tekom svojih službe-nih let, si hoče sedaj prisluziti. Nič ne bo, dragi Ivan, jaz čuvam tu in jaz sam hočem rešiti državno kovnico tako nevarne konkurence. S svojim prenamigim odhodom si izdal, Ivan, svoj namen. Lovor, prijatelj, ti ne uteče, ako si ga sam vzameš iz zaj-čje omake."

Ironično se je nasmehnil Rožnik in izpil je svoj kozarec. Jezil ga je zahr-biti namen njegovega najboljšega prijatelja. — Sklenil je se natanč-neje opazovati svojega sosedu. Osko-dovana država je zahtevala od nje-ga največjo pozornost čez dan in po noči Rožnik se je zavedal v tem tren-utku velikih državljskih dolžnosti in se čutil na pravem mestu.

Tako tiho! Kaj se je zgodilo v tre-tjem nadstropju? Stoj je padel in ne-ko je letal kakor besen po sobi. Ne, to ni bila več hoja, to je bil že ples. Tudi vesela pesem se je slišala. Ali je povabil učeni Strganšek celo dru-žbo skoricvne na domačo zabavo, da praznujejo jubilej petdesetega posre-čenega bankovev? Vse mogoče!

In Rožnik je čutil, kako upira celo človeštvo radovedno vanj oči, kako nestrpno čaka, kaj bo počel v tem novem položaju. Spoznal je, da je pri-šla prava ura, da ne gre odlašati niti minute — in človeštvo se ni motilo v vpokojenem državnem uradniku in vrhu vsega se dosluženem finančnem stražniku, ki je letel kakor kak dvaj-setleten mladenič v treje nadstropje.

"Dovolite, da vas objamem!"

S temi besedami je stisnil Hija-cint Strganšek vsega zasopnega de-sleca na svoja prsa. Vsaka mislica na obrazu je izražala veselo razpoloženje in celo objem je bil premočan za tako nežna prsa in za tako suhi roki, ka-koršni je imel učenjak.

"Oprostite mi, morate nenadno iz-bruh moje sreče! Dokler niste prišli vi, so trpeli stoli in knjige. Dva ted-na sem se mučil. Uspeh ni izostal. Slava meni!"

Z rokarom si je obrisal potne sra-ge raz svoje čelo, v obeh sta se mu pa zasvetili bliščajoči solzi. Sta li bili solzi sreče, solzi nalučnega, slabe vesti ali hipe blaznosti? Zaman je ugibal Rožnik, logika ga je zapustila, pamet-ne misli so mu pa stavke kakor na-lašč v tem najvažnejšem trenutku.

"Sreča, veste, dragi neznane, ta-ko omami človeka, da pozabi na glav-na pravila olike. Jaz sem Hija-cint Strganšek in se bavim..."

"Že vem, že vem, s čim se bavi go-spod. Ne izgublajte besed, saj sem se zanimal ves čas za vas! Vaš sosed sem namreč, Peter Rožnik, e. kr. fi-nančni stražnik v pokojni."

"Tem bolj, gospod Rožnik, potem mi ni treba razlagati. Ali pa zamore-te, pojmiti, da se mi je posrečilo vse?"

"Prepričan sem o tem; Kdaj ga pa spravite v promet, ako smem biti ta-ko predrzen s svojim vprašanjem?"

Rožnik je čakal na učinek svojih be-sed in poudarjal s posebnim namenom besedice "ga", pod katerim si je mi-slil ponarejen bankovec.

"Na to niti mislil nisem, ker se ne poznam njegovih pravih svojstev. Moj bacil namreč..."

"Bacil? Bacil, pravite?"

"Da, moj bacil, katerega sem jaz našel, čegar studij me je stal 14 dni in 14 nočij neumornega dela, je ena najvažnejših pridobitev na polju ba-terijologije tekom zadnjega desetlet-ja. Posebno srečo imate, gospod Rož-nik, da prisostvujete tako rekoč roj-stvu tega mojega bacila. Toda sedite vendar, vidim, da je tudi vas prema-gal veliki pomen tega trenutka!"

Rožnik je sedel. Bil je v resnici po-treben polpore. Mesto ponarejenega stotaka ali vsaj petdesetaka — nov bacil. Hotel je razkrinkati in bil sam razkrinkan kot blamiran detektiv. Vse mu je migljalo pred očmi. Samo to si je že želel, da bi se blamiral tu-di njegov prijatelj Ivan.

Oprostite, gospod Strganšek! To

so bile edine besede, katere je izpre-govoril ob razvalinah svojih detektiv-skih uspehov in ob krivici, katero mu je delal v svoji pretirani skrbi za državno blaginjo.

"Veseli me, da imam pri sebi mo-ža, s katerim se lahko razgovarjam, ker drugače bi me že zadušile neizgo-vorjene besede. Poslušajte! Dobil sem nov bacil. Vse sem prešindral. Spo-znal sem, da je moj bacil še nepo-znan v učenjskih krogih. 500 krat povečanega sem fotografiral, vstvaril sem si na železini, na repi in na krom-pirjevih ploščah cele kolonije tega bliskoma se množčega bacila, preis-koval tudi druge bacile in bakterije in komaj danes sem prišel do za-ključka, da je moj bacil popolnoma različen od drugih. Kakor vam je zna-no, ima vsak človek vse polno raznih bacilov v sebi!"

"Ali ve to država?"

"Seveda ve, saj je to znanstveno dognano dejstvo. Čemu pa ste stavili to vprašanje, gospod Rožnik?"

"Ker bi se lahko vpeljal nov da-vek na bacile, kar bi bilo združeno z velikimi dohodki, ako ima res vsak človek bacile!"

"Koj se spozna, da ste bili v fi-nančni službi. Vedno mislite na da-veke! Ako bi se to zgodilo, potem bi plačevali bolniki največ davkov, kar bi bilo gotovo krivično."

"Ni res, saj bi se lahko uredilo davke na ta način: čim manj bacilov, tem več davka."

"Že prav! Toda kdaj bo preštel bacile in odmerjal davke? Gotovo ste imeli v svojem življenju kako bole-zen. Imenujte mi jo in jaz vam poka-žem njenega provzročitelja."

"Pri skoku z visoke skale sem si zlomil desno nogo."

"Za tako bolezen nimam bacila. Poglejte, gospod Rožnik, v tej železni skrinji imam v retortah vse mogoče bacile. Ta bacil n. pr. provzroča je-tiko, ta davico, ta zopet legar, ta vrančni prisad, ta kolero..."

"Oprostite, gospod Strganšek, da sem vas motil. Mudi se mi na postajo. Svojo hčer na Krasu bi rad obiskal."

"Nič se ne bojte, tako daleč vam zopet ni treba pobegeti pred moji-mi bacili. Omeniti sem le hotel, da poznamo o vseh teh bacilih njihove učinke t. j. bolezni, le o svojem bacilu ne vem ničesar. Zato ga pa tudi še ne morem kstiti. Poskušati moram ž njim najprej na malih živalih, mi-ših, kunčih, potem pa, ako bo treba in ako bo zahtevala veda, na samem sebi."

"Nikar ne mislite, gospod Str-ganšek, da se bojim. V resnici moram odpotovati, dasi bi rad še poslu-šal vaše zanimivo predavanje o ba-cilih in posebno še o vašem novem ba-cilu. Zanimali me bodo vaši nadaljnji poskusi o učinkih in o priliki se že zgledim pri vas. Do tedaj pa ostanite zdravi, želim vam mnogo uspehov in nasvnanje!"

In kakor bi ga lovila cela armada najnevarnejših bacilov, je letel vpo-kojeni finančni stražnik po stopnjah, hitel mimo svoje sobe, prevrnil v prvem nadstropju dekle s polnim ska-fom voke na glavi, sedel na električni tramvaj in prispel drugo jutro ves bolan k svoji hčeri.

Dva dneva je ležal v postelji. Me-šalo se mu je in da se mu bilo stanje izboljšalo, bi bila poslala skrbna hčerka tretji dan po zdravniku. Okre-val je. S slastjo je prebiral vsak dan dole časopise, pričakoval vedno no-vice, da je izbruhnila v mestu velika, še neznana, grozna epidemija, kate-ri se podlegla Hija-cint Strganšek, znani učenjak in vpokojeni redar I- van Petelin. Ko le ni hotelo biti take vesti v listih, je bil Rožnik še bolj prepričan, da razsaja kužna bolezen po njegovi ulici, po celem mestu, čes, listom je bilo prepovedano pisati o tej bolezni, da se ne bega preveč ljud-stva z netočnimi poročili. Bati se je bilo, da vrže bojazen pred bacili Rož-nika zopet na posteljo.

Čas, najboljši zdravnik za marsi-katelo bolezen, je ozdravil tudi Rož-nika. Strah je izginjal in njegovo mesto je zasedala polagoma radoved-nost, kaj je z bacilom, kake uspehe je že imel učeni Strganšek, kako ime dobi novi bacil. Ker je bil navzoč že pri rojstvu novega bacila, bi bilo pa-metno, da bi prisostvoval tudi nje-govemu krstu. Slednjega ga je bilo pa-tudi sram, da je bil pobegnil z pozori-skrajne vstrajnosti v učenjaku sa-mem, ki je hotel še celo sebe žrtvova-ti v korist celemu človeštvu. Kar pa lahko stori učenjak, to lahko stori tu-di vpokojeni finančni stražnik. Saj so tihotapeci, katere je lovil svoj čas, za državno telo isto taki škodljivci, ka-koršni so bacili človeškemu telesu. Ta enakost je slednjič prepričala Rož-nika, da mora iti v mesto, naj se zgo-di karkoli.

Z junaškim sreem je potrkal na znana mu vrata Strganškove sobe.

"Noter! A vi ste, gospod sosed! Kako vam je kaj prijal izlet na Kras k hčeri? Jaz sem za ta čas imenito izkoristil. Bacil, vbrizgan pod kožo malim kuncem, ni imel nobenih posledic. Spoznal sem, da ni nevaren živ-ljenju in danes sem si vbrizgnil sam

nekaj bacilov v kri. Po vseh obredih učenjakov že lahko krstim ta svoj bacil. To steklenico izpraznila! No-vemu bacilu bodi ime: Bacillus elo-zgovornosti, ki ima razne stopinje. Po-lezen, katero provzroča, je namreč zgovornost, ki ima razne stopinje. Po-javlja se v prvem času le v presled-kih, pozneje postane stalna in skoraj bi trdil, neozdravljiva. Nalezljiva je kakor vsaka druga, ki ima svoj izvor v bacilih. Toda najlažje se prepičate sami. Sedaj me napada! Že čutim! Poslušajte:

Dragi gospod sosed! Od severa, od juga, od vzhoda in od zahoda pritiska-jo neumljeni sovražniki naš mali narod! Ter ga hočejo uničiti. Podobni so bacilom, ki prete od vseh strani človeškemu telesu. Človeško telo se jim pa ubrani edino le s svojim do-brim ustrojem, s svojo zdravno notra-njostjo. Ako so pa glava slaba, srce bolno, pljuča načeta in želodec po-kvarjen, si dobe bacili vhod v telo, kjer pričenejo svoje pogubonosno de-lovanje. Istotako je z našim narodom. Bratomorni boj divja povsod, glava, srce, pljuča in želodec so si vedno v la-sah, sovražniki se priklati med nas in grozi nam narodna poguba. Naša ljuba domovina, naš ljubi narod, sr-čno kri bi radi preliči tale, samo da bi ti vstalo iz našega radežnega morja naše krvi žarko sonce boljše bodočnosti, po kateri že toliko časa hrepeniš ka-kor hrepeni jezen jelen po mrzi stu-dentnici. Mi moramo rešiti svojo do-movino vidnih in nevidnih sovražni-kov, zato se pa moramo združiti vsi, ki smo dobre volje, kojih srca še ved-no bijejo za izvršene ideale, v krep-ko četo, katere mora brez ozirov o-znanjovati veliko nevarnost, v kateri tiči naša ljubljena domovina in v ka-tero so jo spravili naši narodni so-vražniki od severa, od vzhoda, od ju-ga in zahoda. Priti mora našemu na-ro boljša bodočnost in tej bodočnosti napijem! — Nekaj mi je koj bolje, odleglo mi je. Vidite, dragi gospod so-sed, tako deluje ta nova bolezen!"

Nestrpno je pričakoval Rožnik, da n-cha Strganšek svoj govor. Kar od-dahnil se je, vstal in začel sam go-ovoriti:

"Na besede svojega gospoda pred-govornika imam nekaj pripomniti. V svojem res nautušajočem govoru se je omejil g. Strganšek samo na svoj narod, samo na svojo domovino. Toda mi vsi vemo, da je ta narod le del ene večje skupine, katere pravimo država, da je ta domovina le kos naše drža-ve. Država je širši pojem, zato pa moramo v prvi vrsti skrbeti, da se godi celokupnosti dobro, ker le potem se zamore goditi dobro tudi posame-nim njenim delm. Od države dobiva-mo vse, izobrazbo, službe in pokojni-ne. Tem udobnostim in dobrotam pa-stoji nasproti edina naša državljanska dolžnost: plačevati davke. Skrbimo, delujemo torej kot dobri državljani na to, da ne pride država potom naše brezbrzičnosti in malomarnosti v stis-ke, podvojimo prostovoljno državne dohodke z dvakratnim zneskom obla-gatnih davkov! Potem smo gotovi, da se bo ubranila z največjo lahkoto naša država zunanjem sovražnikom, ki skilijo čez naše državnozemne kole in komaj čakajo pripravnega trenu-tka, da nas vtačejo v svoj povečan državljanski delokrog. Kar se pa tiče organizacije krepke čete, katero je blagovolji omeniti moj cenjeni pred-govornik, opozarjam pravočasno, da je treba imeti za tako ustanovitev dovoljenje politične oblasti, pri čemur se seveda ne sme pozabiti potrebnih kolekov. Sklenem svoj govor in napijem mogočni naši državi! Živi, rasti, eveliti!"

Še nikdar ni govoril Rožnik zapore-doma toliko časa. Ko je skonečal, si je pokrkl z rokami oči, kakor da bi ga bilo sram in žalostno se je razlegalo po sobi njegovo spoznanje: "Okružen sem!"

"Da, da, tudi jaz sem opazil! Ba-cillus eloquentiae! Ni pomoči! Nov na-pad čutim, zopet moram govoriti!"

"Dovolite, gospod Strganšek, še prej meni kratko opombo!"

Strganškova gospodinja, kakih 60 let stara debeľna matrona, se je s tem nagovorom približala mizi, po-ložila na njo prazen kozarec, natoči-la si ga in govorila:

"Dovolite, da izpregovorim tudi jaz par besedi! Neznana moč me sili k temu. Prejšnja govora, slavo-seva na domovino in državo, sem slišala ne-hote, ko sem brisala prah v sosedni sobi. Lepe besede, nautušene besede sem čula. Toda, žalibog, oba cenjena govornika sta pri tem pozabila na najvažnejši faktor v javnem in zaseb-nem življenju in ta faktor smo me — ženske. Nočem kaditi s polno kadil-nico svojemu spolu, ne, ker to bi bi-la slednjič vajina naloga in vajina dožnost in sicer prav tako velika dolž-nost kakor je reševanje domovine ali pa države. Domovino in državo si prav lahko mislimo brez nautušanih govornikov, brez davkov, toda brez žensk ne bi mogla izhajati ne prva, ne druga. Me čutimo svojo veliko moč, zato se pa tudi tajno pripravljamo na oni veliki trenutek, ko si pribori-naš spol enakopravnost z moškimi. Angleške sufragetke so nam vzgled

in vzor marljivega delovanja. Dobili so se učenjaki, ki so trdili in dokazo-vali, da so ženski možgani toliko in toliko gramov lažji od moških. Naj je to tudi resnica, vprašam vaju, cenjena družba, ali ne bo kupila go-spodinja, ki hoče napraviti dobra-štrulke, raje pol kilograma lepe, be-le moke št. 00 kakor pa 2 kilograma fi-zola. V kuhinjo in kuhališče v ro-ke! Nazaj k povojem svojih o-trok!" tako grome oni, ki se boje nas in našega novega gibanja v moder-nem ženskem svetu. Tudi me hočemo delovati za domovino, tudi me hočemo plačevati, če treba, prostovoljno da-veke, ako nam zagotovite v javnem živ-ljenju mesto zraven sebe. In taki ena-kopravnosti, taki emancipaciji ženske iz dosedanje odvisnosti, iz dosedanje sužnosti, ki je že pravi škandal za naše probujeno stolecje, napijem! — Oprostite, gospoda, sama ne vem, kaj mi je! Sramujem se izgovorjenih be-sed! Kaj ne, gospod Strganšek, da niste jezni name, saj me že dobro po-znaete. Na svoja stara leta — norim. Kaj bo?"

Nemo sta poslušala Strganšek in Rožnik govor uležane ženske duše in obema se je izvil istočasno iz ust:

"Bacillus eloquentiae!"

"Že zopet me napada! — Nekaj več takta bi pa že pričakovala od va-ju. Opozvati, da vesta, se ne pustim ne v našem, še manj pa v kakem tu-jem jeziku. Jaz bacilus! To je tako grda beseda in v imenu eplega ženske-ga spola, čegar zastopnico ste razža-li, zahtevam, da prekličate takoj to posvko, ker drugače se vama zna zgo-diti, da dobite jutri vse ženske iz ce-le naše ulice na vrat. — Rešite me, gospod Strganšek teh napador, če ne skočim skozi okno!"

"Dobro dan, gospoda! Že pred pe-timi minutami sem potrkal in vstopil. Kakor vidim, vlada tu veselo razpolo-ženje. Čast mi je, predstaviti se ce-njenji družbi: Ivan Petelin, e. kr. re-dar v pokojni. Prišel sem obiskati svo-gega starega prijatelja, Petra Rožni-ka, in ker ga nisem našel v njegovi so-bi, sem prišel sem. Vaše veselo raz-položenje je nalezljivo, vsled česar prosim slavno družbo za dovoljenje, da obrazložim v tem cenjenem krogu tudi jaz svoje mnenje. V svojih, času premenih napitnicah so izpustili oha gospoda govornika in g. gospa govorni-ca važen faktor. Res, da potrebuje domovina govornikov ust, država ne-pokvarjenega davčnega želodeca in oha kompleksna brezpopojne ženske pomo-či, toda brez česa bi taval i domo-vina, i država po temnih potih narav-nost v neznosne razmere revolucije, samopomoči in anarhije. Oko je dra-gocen organ človeškega telesa, ono posreduje med znanjem vidnim in med duševnim svetom. To oko v drža-vi in domovini smo pa mi, redarji, ki skrbimo, da se lahko razvija mirno delovanje v hasen vsakemu narodu, da se ne pojavijo državni nobene tež-koče pri njeni skrbi za dobro vseh državljanov. Gorje človeku, ki izgubi svoji očesi! Res se mu izvije potem tisti skoraj do popolnosti, toda to pač kaže simbolizno, da se razvije v dr-žavi, kateri manjka oko postave, tat-vina skoraj do popolnosti. — Sam ne vem, kako sem prišel do teh izva-janj! Prav spotil sem se!"

In med tem ko je sedel redar Pe-telin na stol, sta ponovila Strganšek in Rožnik velepomembni besedici:

"Bacillus eloquentiae."

"Kaj, jaz bacilus eloquentiae? Te-ga si pa kratko malo ne dovolim. Pri-šel sem kot gost; sicer nisem bil po-vabljen, za kar sem pa že opravičil. Prosim in zahtevam, da spoštujete ce-njena družba v moji osebi toliko go-sta, kolikor bivšega e. kr. redarja. Si-ecer pa hvala lepa za vsprejem in na-svidenje v sodni dvorani! Navzoča gospa je moja priča, kako kravato sta me razžalila g. Strganšek in moj nekdanji prijatelj, od sedaj naprej zame le gospod finančni stražnik v pokojni!"

Take obravnave še ni bilo v sodni dvorani. Uležani Petelin je tožil Str-ganška in Rožnika radi razžaljenja časti. V drugačnji razmerah bi opravi-lil sodnik celo zadevo tekoma pol ure, toda tožitelj, obtoženca in priča so o-kužili vse navzoče s svojo boleznijo in kmalu je zavladal v sodni dvorani despotični in mogočni "bacillus elo-quentiae", ki si je podjarmil neopaz-no najprej sodnika, potem državno-pravnega funkcionarja, zapisnikar-ja, odvetnika, sodnega slugo, repor-terje raznih listov in galerije.

Vse je govorilo dolge govore, celo navzoče občinstvo se je udeleževalo s svojimi izjavami te zanimive obrav-nave, ki je trajala šest dni. Tretji dan so bili poklicani izvedenci: dva zdravnik in dva profesorja naravo-slovja, da izjavijo, če je "bacillus elo-quentiae" posvka. Polovica sodnih izvedencev je bila za to, polovica pro-ti, vsi štirje pa so dokazali svoje mne-nje s temeljitimi ure in ure trajajo-čimi znanstvenimi predavanji. Sodnik je naprslil vsled tega mnenje medic-fakultete, ki pa nje ni vedela ničesar povedati o tem njej še neznanim bacilu. Vseučilišče je odposlalo k ob-ravnavi slednjič svojega najboljšega bakterijologa, ki si je tolmačil v dalji-

šem govoru besedice "bacillus elo-quentiae" za posvko.

Na podlagi te končne izjave sta bila obsojena Strganšek in Rožnik na 20 kron globe, troški cele obrav-nave so pa narasli na 2000 kron. O-meniti je treba, da ni zahtevalo ob-činstvo za svoje govore nobene od-škodnine, zato so pa tudi bili troški primeroma majhni.

Ti sodne dvorane se je pa razširila zgovornost po celem mestu. Vsak bol-nik je otroval svojo sosedščino z ne-izogibnimi bacili. Vse je govorilo. Iz-voščeki na vogalu so imeli med sabo nautušene govore o bodočnosti svoje obrti, dekle s škafom na glavi so strastno zagovarjale lepoto drago-nške, topičarske in lovške uniforme, v gostilnah in kavarnah je pa sledil govor govornik, razni govorniki so re-žavali domovino, izpodbijali novo davčno reformo, povzdigovali letalne stroje, protestovali proti novemu žen-skemu gibanju, ako ni bilo žensk zra-ven, celo ogerska kriza si je pridobila vnetih zagovornikov in strastnih na-sprotnikov.

Kakor da bi trenil, je vzrastle v mestu sedem novih ženskih društev, ki so imeli skoraj vsak večer odbor-o sejo, vsaj enkrat na teden pa iz-vañredne občni zbor. Ženske so nam-reč še največ trpele in hipne napade se je dalo tako izborno olajšati v ka-ki klubovi seji ali pa pri občnem zboru. Strganškova gospodinja je po-stala celo predsednica novega društva "Slovenska sufragetka".

Živela je pa v mestu vendar le ose-ba, katero so novi bacili zaman napad-li in ta oseba sem bil — jaz. Osvo-bodil sem se vsakega vpliva teh pod-jevnih bacilov. — Moja gospodinja je imela namreč gluhonemega sina. Vs-ko jutro sem vbrizgnil kapljico nje-gove krvi pod svoj jezik in ni mi se bilo bač okuženja. V ušesih sem pa nosil debelo vato.

V najkrajšem času se je osnoval za-časni odbor, ki me je hotel kazati go-vorečemu občinstvu kot raritetu proti vstopnikom. Meni se je obljubilo veliko odškodnino. Skoraj bi se bil vdal dol-gim in dobro utemeljenim prošnjam začasnega odbora te nove akcijske družbe, da mi ni prekržila usoda vseh računov.

Moja živa lekarna, gluhomni sin moje gospodnje je postal od dne do dne bledejši in malokrvnejši. Čim večja nevarnost mi je namreč grozila, tem več kapljice sem uporabljal, dok-ler mi ni začel moj zalagatelj stav-ki. Prišel je dan, ko ga nisem več našel doma. Šel je obiskati mojega krojača in li gojoto, da ga ne pojdem iskati v levo-ro žrelo.

Posledice so, se koj pojavile. Zve-čer je bil prijateljski sestanek "pri zlatem Jelenju". Govoril sem tudi jaz. To so se čudili moji prijatelji in znanci, to so se jezili odborniki no-vega akcijskega podjetja. Poldrugo uro je trajal napad. Ko sem se umi-ril, sta mi čestitala dva prijatelja, eden je bil meni dolžan manjšo svoto, drugemu sem imel pa jaz vrniti več-ji svoto. — Takih čestitk nisem mogel vpoštovati, ker sta bila oha pre-več interesovana na tem, da me ohrani-ta pri dobri volji. Ostala družba je pa bila bolj odkritosrčna in me je vrgla na cesto, kjer me je pobral na-takar, povedal mi v daljšem govoru po račun ter me sprenil za 10 v-napitnine par korakov.

Potrt, okružen z neozdravljivo bo-leznijo sem prišel domov. V kuhinji sem dobil begunca. Pozabil sem popol-noma, da imam pred sabo gluhoneme-ga reveža, prevzela me je zopet bo-lezen in govoril sem o poživovalnosti, navajal razne vzgled iz občne zgo-dovine, kako je dal ta ali oni celo življenje za svojega prijatelja, zna-čca, dobrotnika, dokler se me ni kar naenkrat oklenil nemi mladenič okrog pasu, zaplesal po kuhinji ob 11. uri po noči poskočno polko z mano in iz-ustil skoraj neverjetne besede:

"Rešen sem! Sedaj lahko govorim! Vi ste moj rešitelj!"

In solza, debela kakor lešnik se je zavalila po mojem licu. Naj je tudi o-kužil bacil celo mesto, naj je zastupil tudi mene, eno dobro delo je pa ven-dar-le storil in radi tega dobrega de-la se mu je lahko izpregledalo vse prejšnje zločine. Ozdravil je gluho-nemega, zato: Slava tebi, bacillus elo-quentiae!

V vojskah francoskega kralja Ka-rola VII. proti Angležem v letu 1456. so si Angleži prilastili vse luke in trdnjave. Karol se je v onem času mu-dil v Bourges in igral na kocke s svojim blaginikom, markijem pl. Giac. Osoda je hotela, da je to igro-motil vstopišči častnik in sporobil, da je ostanek poraženega armade pod po-veljstvom Connetable prestopil v so-vojni tabor. Taka vest bi gotovo vsa-gega drugega vladarja presenetila, to-da lahkomisljeni Karol se je smejal in rekel proti blaginiku: "Giac, ali ni to dober dovtip?"

Giac je odgovoril: "Sire, nesreča je objednem sreča za blaginjo, voja-

Prijateljci.

Spisal C. Golar.

"I, kje je pa vendar Brigita?" je praskal boter Boštjan mračno in prijazno deklico, zagorelih in kot jazbolko gladkih lic, v belem predpasniku in rožasti ruti na glavi. Pritekla je iz vasi in se ustavila na klanec, odkoder je bil pogled na sosednje vasi.

"Zakaj pa to prašujete, boter?" "Glej, no, dekleta, ali se ne bojíš volka, da bi te samo pojedel?"

"Vas bo, ker me dražite. Ali je res vašega sultana, ki je tako hud, tat ukradel?"

"O ti dekle, buzaron, čakaj me, te bom že zatožil tvojemu fantu, pa ga ne boš smela več nikoli pogledati!" "Lepo vas prosim, boter, storite to, pa kmalu!"

"In tudi Brigita bo izvedela, da imaš fanta."

"Ali mislite, da še ne ve? Povejte rajši vašim vrabcem, boter Boštjan, pa adio!"

Deklici, ki se je tako pogovarjala s sosedom in ga v šali klicala boter Boštjan, je bilo ime Marička. Imela je prijateljce Brigito, in ker sta vedno skupaj bili, so jo ljudje radi spraševali, kdaj se bosta vzeli. Tudi Boštjan je zaklical za njo:

"Kdo je zdaj pravi? Ali Pavel ali Brigita, s katerim bo poroka?"

Deklica se je obrnila in zaklicala: "Boter, z vami! Le zapomnite si, kadar bo o Božiču cvetela jablana."

Deklica Marička je hitela nazaj v vas in tam pri potoku je srečala svoj prijateljce.

"Ah, Brigita, ali greš zvečer z menoj? Saj veš, kam pojdem? V mesto po vino za jutri. Gotovo pridejo jutri svatje."

"Kako si srečna, Marička," je vzkliknila Brigita. "Ah, ti nevesta, je dejala in sklenila roke!"

Bila je nekoliko večja od prijateljce in močnejša. Obraba je bila široka, in njene oči so se zlele, kakor bi gorelo iz njih žareče ogelje.

"Kako si srečna! To se ti dobro godi! Povej mi, ali imaš zelo rada Pavla?"

Marička se je v odgovor zasmejala in potem objela svoj prijateljce. Že je hotela odgovoriti, kako zelo in silno ljubi svojega Pavla, a samo roke je stisnila potem kakor v srčen objem ter strepetala. In rekla je po silni hladno in razdolgčaseno:

"Ah, kaj bo to! Pavle, no, tudi ti boš se lahko dobila ženina in tudi boljsega."

"Misliš, Marička?"

"Zakaj ne bi mislila? A zvečer, saj pojdeš z menoj? Skoro me bo strah."

"Ne vem," je Brigita malomarno odgovorila, "ne vem, zdi se mi, da ne bom utegnila. Ali greš pozno?"

"Po omariji, pojdi še ti! Mogoče srečava kakšnega zalega fanta!"

Brigita je odmajala z glavo, in neka misel, ki se ji je zjedla v srce, ni šla več iz njenega spomina.

"Zakaj si pa danes tako pusta?"

Jo je še prašala Marička. "Tako si čudna, kaj pa ti je?"

"Nič! Glava me boli in slabo sem spala."

Prijateljci sta se ločili. Brigita je ostala pri potoku, in misel, nova in tajna misel, ni šla iz njenega srca. Skoro si ni mogla razlagati, odkod to novo čuvstvo. Naenkrat ji je bila prijateljca Marička tuja, in jeza in srd na njo je rasel v njeni duši.

"Zdaj bo torej zares dobila Pavla, in potem bo srečna žena," je mislila, in tiha in globoka zavist je kljuvala v njej. "In spet me bo zapustila prijateljca, in jaz sem tri leta starejša od nje!" In začudeno temno so ji zasijale oči.

In na večer je šla na konec vasi, kjer je bil doma Pavel. Čakala je na njega za potjo, in ko jo šel mimo s konji in vozom, je skočila predenj in v šali prestrašila.

"Gora zelena," je dejal Pavel, mislil sem že, da bo po meni. Gotovo je medvedka, sem mislil. No, in bila si ti."

"Zares, Pavle? Ali veš kaj novega?"

"Že vem, da mi boš povedala nekaj lepega. Kje pa je Marička?"

"Marička? Ali se ni poslovila od tebe? Meni je pravila, da pojde v mesto. Jutri noče biti doma, je dejala. Nekdo pride v vas, je dejala, pa ga ne maram in ne morem videti." Hitro je govorila Brigita, in bilo jo je gram laži in gledala je v tla. "Ah, kaj ti, čelam," je časih pomislila. "Kaj bo dejala Marička, kadar izve. In izvedeti mora."

Pavel se je začudil.

"Tako ti je govorila? Čudno! In meni se ni pokazala nikoli, takšna." Je glasno mislil Pavle, in njegov mladeniški obraz se je zresnil in čelo se mu je nagubalo.

"Tako je govorila? Marička je tako govorila? Ali je mogoče?"

"Kaj pa ti je?" se je Brigita po njem ozirala. "Zakaj pa se ti to ta-

ko, čudno zdi? Saj ni nič čudnega? Ali ne veš, da ima v mestu ženina? Tistega mlinarja mladega, ki je tako bogat."

"Ali res, ha - ha - ha! To je res veselo, torej pojdemo še letos na ženitovanje. Ali prideš za družico?"

"Rajši bi šla za nevesto, ha - ha - ha! Za tvojo nevesto. Ali siliš?"

Pavel je pognal konja in v hitrici se umaknil v temo.

Jutro je z biseri in zlatom orosilo vrtove, in nedeljski zvonovi so oznanjali in peli slavo božjo. Po mehkim pomladnjem zraku je bila radost in svetla luč, in dekliško petje se je razlegalo po vasi.

To je bila Marička, ki je pela navsezgodaj in čakala svatov. Trikrat je že bila pri studenem, ali čudno! Njene prijateljce Brigite, ni bilo nikoli in nikjer. Začela je peti na ves glas, da bi ona slišala in prihitela na vas:

Kupil bom konja šimeljna pa drevi v vas pojezdil ga, v to deželo štajersko, pred svoje dečke kamerec. V vsi deželi luči ni, pri moji dečki gorijo tri, ena gori do polnoči, in drugi dve do belga dne.

Pela je in pela, a Brigite ni bilo. Enkrat se ji je celo zazdelo, da jo vidi med drevmi, kako se skrivaj ozira proti njej. Ko pa je pogledala bolj natančno, ni bilo nikogar več videti. In tudi Pavel se ni dal nič vdeleti, a mislila je, da on nalašč noče, ker pride popoldne na njen dom k očetu.

Težko je čakala da je minilo pol dne, in potem se je oblekla v lepo krilce in židano ruto je del okrog vratu ter po prsih. Sedela je v svoji kamri in ves čas dela in pregledala spomnike v skrinji, ki jih ji je dal Pavle, nekaj že pred dvema leti.

Tako je čakala do večera. A pola že dolgo več ni, pač pa so ji šle tekle čez obraz, in tih, zadušeni jok ji je silil iz grla.

Pavla ni bilo v svate.

"Ti, kje pa hodi tvoj Pavle?" jo je jezo prašal oče. "Povej mu, naj drugič rajši ne govori, da pride. Kaj imamo drugega kakor sramoto?"

"Jaz sama ne vem, zakaj ga ni. Tako sveto mi je obljubil. Morda je bolan."

"Kje bolan? Prej se je peljal skozi vas, ves v pušeljeh."

Marička je zajokala še huje, in nato vsa v solzah odhitela na vrt, da si tam sredi zelenja in v večernem hladu razbistri um in razjasni oči in sree. Ni si mogla dopovedati in ni mogla verjeti, da Pavla ni bilo. A vseeno — kako trda in neumljena se ji je zdela resnica! A zakaj ga ni bilo? Mogoče pa je pozabil, ali pa so bili nujni posli, morda —

Ni videla in mogla najti vzroka. Blodila je kasno v noč po vrtu, in potem vsa trudna, zbegana in nemirna poiskala svojo posteljo, a spanja in pokoja ni našla do zljutnega jutra. A ko je usnula, je stopil Pavel pred njo in se ji smejal porogljivo:

"Ha - ha - ha, ali si videla našega petelina? Davi je šel na božjo pot. Na!"

In Pavel je potegnil petelina iz žepa, in glej, petelin se je tudi smejal in potem rekel Marički:

"Marička, ali naj pridem k tebi v svate?"

Zgrozila se je in zadržala.

"O ne, ne, beži, beži od mene!"

"Ali me res nočeš? Ai nisem korenjak?"

In glej, ko ga Marička pogleda natančneje, vidi, da ima Pavlovo glavo.

"Pavel, Pavel," jo zaklicala in se zbudila.

In ko je vstala ter stopila na prag, je Pavel že šel s konji na polje. Žvižgal je, in nato se je zaslišal pogovor:

"Bog daj, boter Boštjan. Ali ste že vstali?"

"Kakor vidiš, gospod Pavle, sem vstal," je glasil nejevoljni odgovor sosedov.

"Oho, zakaj mi pa pravite 'gospod'?"

"Ali nisi, ali se ne delaš? Naša kmečka dekleta ti niso več všeč, in začel si se ozirati po gosposkih."

"Kdo pa to pravi, boter Boštjan?"

"Kdor ve to stvar. Kje si pa svatoval večeraj? Ali nisi pozabil na ubogo Maričko?"

"Boter, tega pa vi ne veste!" Hitro je pognal konja in se v diru odpeljal iz vasi.

In Brigita se je začela ogibati Marički. Ni je več bilo k potoku, in ako jo je zagledala od daleč, se ji je umaknila, s pota.

In potem se je zgodilo, da je nekoga večera zaslišala Pavla v pogovoru z Brigito. Stala sta konec skodnje, in, kakor se je zdelo, se zelo priščno objemala.

"Pavel," je šepetala Brigita. "Pavel, ali si res pozabil na njo? In zdaj imaš rad samo mene?"

"Samo tobe, Brigita, saj si tako lepa, a ona je še cel otrok, ali se res moži v mestu? Zdi mi se slišati?"

"I," je v zadregi iskala Brigita odgovora. "I, zdi se mi, da se je po-

kazilo. Bogati mlinar se je premislil. Ali boš sedaj šel zopet k njej?" "Brigito! Ne, če ni marala zame prej, zla pa jaz nočem zanjo. Saj si ti moja."

Marička je slišala nato smeh svoje neveste prijateljce in Pavlovo šepetanje.

Šla je domu vsa omamljena in legla. Drugi dan ni vstala. In po vasi se je govorilo, da je Marička zbolela, ker jo je urekla neka beraška, ki je šla dan prej skozi vas in ki je proklinjala vsa pot.

In predpustom — sta bila na oklicih Pavel in Brigita. Ko je Marička to slišala, se je samo nasmešnila. Žalostno se je nasmešnila in ni spregovorila besede.

"No, no, jaz sem pa mislil, da boš ti Pavlova nevesta," ji je rekel boter Boštjan, ki jo je srečal na klanec pod vasjo.

"A res?" je tiho odgovorila in se zagledala v tla. Bila je silno bleda in tenka.

"A si se ti skujala? Ti presneta deklica! Za Pavla se je pa nekaj časa govorilo, da si izbira v mestu."

"A res?"

"Zdaj bo pa torej Brigita Pavlova nevesta. Tega pa laži nisem mislil."

"Zakaj? Saj je pridna!"

"Vidve pa nista več tako dobri prijateljci. Hm, hm!"

In boter Boštjan je polagoma odhajal, a Marička je s prsti začela bristati oči.

Ker so bila vsa vaska dekleta povabljena na ženitovanje, je Brigita povabila tudi Maričko. Smejala se je in v smehe rekla:

"O ti Marička, kje pa hodiš? Dolgo že nisva govorili! Vse dni sem te čakala na studenem."

"Saj me nisi!"

"Kako ne? Glej, mislila sem, da bom jaz tvoja družica, a zdaj boš ti moja. Saj prideš?"

"Ne vem. Zdi se mi, da nisi lepo ravnala z menoj."

"Oj, niti črnila nisem ničesar. Pavel je dejal, da si se ga naveličala."

"Ni mogoče! Sicer pa je zdaj vseeno."

"Marička, ne bodi huda name! Jaz nisem kriva!"

"Gotovo nisem huda, le bodi srečna z njim, mene je zdaj minilo vse. Mladost in veselje."

"Ni res, saj si tako lepa!"

Brigita se je zasmejala, saj je bila nevesta, in je odšla. Vsa je bila v rdečem, vsa v rožasti obleki. Zlati uhani so se ji svetili v ušesih in vsa je rdeela in kipeła zdravje in sreče.

Ženitovanje je bilo zelo veselo, a Maričke ni bilo zraven. Govorili so, da je bolna.

In res — o Veliki noči so jo pokopali.

Grozen prizor.

Amerikanski častnik, kateri je bil v vojski proti Mehiki ujet, na mudi zvezan in poslan v notranje deželo, je pripovedoval nastopni grozni prizor.

Istemu oddelku, v katerem je bil častnik, se je pridružila tudi meksikanska družina. Dan je bil vroč in zato so opoludne počivali v gozdu.

Častnika in sovjetnike so vrgli na zemljo in jih zvezali, da se niso zamogli ganoti. Ne daleč od nas — je pripovedoval častnik — sem opazil dve visoki mrežnici in to pod palmami; v teh mrežnicah so počivala mlade deklice in spale. Jedna noga speče deklice je visela čez rob mrežnice.

Njena glava je počivala na svileni blazini, kita črnih las se je odvila in lasje so viseli skoraj do tal. Palme so bile v večerji zaraščene z drugim osatom. Moja pozornost pa je bila osredotočena na lepo spečo deklico in nekaj rujavega v osatu. Opazil sem v večerju: premikanje in lahen ropot. Ko sem se bolj pozorno gledal, opazil sem na moje začudenje v večerji zvito veliko kačo. Vedno bolj navzdol se je pomikala, sedaj je svojo glavo privzdignila in to ravno nad mrežnico. Sedaj sem opazil tudi čepico na glavi grozne živali in spoznal sem, da je ta strašna žival — kača Cobra de Cabello. Tako je kača nekaj časa mirovala, a nje glava je bila komaj dva čevlja oddaljena od glave speče deklice. Zopet se je pričela počasi počasi pomikati, iz nje gobca je bilo čuti lahno sikanje; čepica na njenej glavi se je stegnila in grozen je bil prizor te golazni. Sem in tje je pokazala svoje bele zobe. Vse to sem videl, ali pomagati si nisem mogel. Moja duša je bila tako vjeta kakor moje telo, ako bi tudi prost bil bi ne zamo-gel pomagati dekletu. Vedel sem, da njena edina rešitev je tihota in smrti ni mir. Mogoče ne bode kača pila, ako jo nihče ne draži. Sedaj se je deklica premaknila! Sedaj bode gofovo grozovita kača na njo planila. Ne, še ne! Deklica je zopet mirovala. Sedaj se tresse — mrežnica se stresse. — Sedaj je počil strel, kača je glavo nazaj potegnila, odvila se raz vej in padla na tla, kjer se je s smrtjo borila. Deklice so prestrežene poskakale iz mrežnice — vtekle ste v poslednjem trenutku grozni smrti.

NAZNANILO.

Kedor hoče piti naravno in pristno DOMAČE VINO.

naj se oglasi pri meni. Jaz ga prodajam po \$1.00 gallon. Oglasite se pri:

Frank Čech,

1703 So. Center Ave., Chicago, Ill. (315-30-6)

POZDRAV.

Pri odhodu v staro domovino pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, znanee in prijatelje v Oakville, Colo., posebno mojega soproga in naše sorodnike v Pueblo, Colo., in kličem vsem skupaj: Na veselo svidenje!

New York, 28. vel. travna, 1910. Josipina Bajuk.

Kje je FRAN GRAD? Doma je iz Dola pri Ljubljani. Pred 13 meseci je bil pri meni na stanu in hrani ter mi ostal dolžan \$97.20. Šišal sem pa, da se sedaj nahaja nekje v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, kje se nahaja, naj mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Frank Šjan, Box 725, Eveleth, Minn.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Barbare štev. 3 J. S. K. J. v La Salle, Ill., se naznanja, da bode dne 12. junija redna mesečna seja. Pri tej seji razpravljalo se bode o mnogih važnih stvareh, zato se pozivlja vse cenjene članke, da se iste gotovo tudi udeležijo.

Objednem opominjam vse one članke, kateri že dalje časa dolgujejo, da poravnajo svoj dolg, ker inace se bode z ujnimi postopalo natančno glasom društvenih pravil. Ravnotako opozorim članke, katerim potečejo potni listi prihodnji mesec, da pošljejo določeno svoto za podaljšanje potnega lista na mene.

Če koji član prinese osobno svoj dolg meni in me slučajno ne najde doma, naj gre k predsedniku nadzornega odbora bratu Mat. Hriberniku, 1117 Main St., La Salle, Ill., kateri mu bode potrdil prejeti denar.

Upam, da ne bode treba več opominjati, ker vsak član sam ve, kaj imata storiti.

S pozdravom

Jos. Medie, tajnik, 235 Croset St., La Salle, Ill.

Kje je rojak ALOJZIJ EGART? Doma je pri Bohinju na Gorenjskem.

Pred 8 meseci je bil tu pri meni ter mi pustil njegov ček od Fuel Co., da iztirjam denar. Prosim ga, da se mi javi prej ko mogoče. Frank Šjan, Box 725, Eveleth, Minn.

NAZNANILO.

Članom slov. mlad. podp. društva "Nade" v Sheboygan, Wis., se naznanja, da društvo zbornoje vsako drugo nedeljo v mesecu. Pri redni seji v mesecu marecju so bili izvoljeni sledeči uradniki: Predsednik Fran Zoran, podpredsednik Martin Plavec, tajnik Anton Ile, podtajnik Ivan Pale, načelnik Pavel Valentincič, podnačelnik Ivan Radovan.

Objednem se naznanja, da priredi društvo dne 19. junija izlet (Picnie) v Waldschleisen Parku in tem potom vabimo k mnogobrojni udeležbi.

Pozdrav vsem društvnikom ter ostalim rojakom in rojakinjam.

Fran Zoran, predsednik. (315-2-6)

NA PRODAJ.

Enonadstropna hiša z velikim vrtom, poleg tega velik svinjak in obo-

kan hlev za 15 do 20 glav živine je na prodaj v Kandiji pri Novem Mestu. Ravno tam se pa tudi prodaja več parcel prostora za stavbišča na jako lepem, zračnem kraju. Te parcele leže ob cesti proti Smihelu.

Prihodnje leto se ima graditi železnica in vsled tega je posestvo nakupu jako priporočljivo. Proda se pa vse skupaj ali pa več strankam.

Kteri želi podrobnosti, naj se obrne na upravnishvo "Glasa Naroda", kjer mu bode vse pojasnjeno.

(3x v t 13-5-13-6)

POZOR!

Ne kupujte farne ali zemljišča za farne, dokler ne veste, kaka prilika se vam nudi za pričetek svojega lastnega gospodarstva z malim denarjem v slovenski gospodarski koloniji v bližini mesta Ashlanda. — Pišite po informacije, ako si mislite nabaviti farmo, sedaj, kasneje, ali pa nikdar. Pišite še danes, pišite vsi. Adresujte: The JAMES W. GOOD COMPANY, Dept. 57, Ashland, Wisc.

ROJAKOM V OHIO NA ZNANJE.

Naš stalni in rojakom v Ameriki deloma dobro poznani potnik in zastopnik naših listov,

ROJAKOM V OHIO NA ZNANJE.

Naš stalni in rojakom v Ameriki deloma dobro poznani potnik in zastopnik naših listov,

MR. JANKO PLEŠKO

se mudi v državi Illinois, kjer bode rojake obiskal. — Kakor v prejšnjih letih, tako je tudi sedaj pooblaščen nabirati naročnino za lista "Glasa Naroda" in "Hrvatski Svijet". Uverjeni smo, da ga bodo rojaki radi sprejeli in da mu bodo šli ravno tako na roko, kakor v prejšnjih letih. Onim pa, ktere obišče morda v prvič, ga kar najtopleje priporočamo.

Upravnishvo "Glasa Naroda".

POZOR ROJAKI!

Priporočam rojakom dobro, naravno vino, Concord galono po 50¢, Catwaba po 75¢.

Za gotavljam dobro postrežbo. Naročilu je priložiti denar.

Frank Šali, (3x v t, 19-3-19-6) Euclid, Ohio.

POZOR!

Rojakom priporočam svojo trgovino z urami, verigami in z drugo zlatinico. Imam tudi vsakovrstne prstane z jednodnim znakom, privrčke in t. d.

Sedaj potujem z biagom po državah Ohio, W. Va. in Pa.

JOHN REBOL, box 68, GLENCOE, OHIO.

NARAVNA KALIFORNIJSKA VINA NA PRODAJ.

Dobro crno vino po 50 do 60 ct. galon s posodo vred.

Dobro belo vino od 60 do 70 ct. galon s posodo vred.

Izvrstna travpica od \$2.50 do \$3 galon s posodo vred.

Manj nego 10 galon naj nihče ne naroča, ker manje količine ne morem razpoložiti.

Zajedno z naročilom naj g. naročniki dopolnijo denar, oziroma Money Order.

Spoštovanjem

Nik. Radovich, 574 Vermont St., San Francisco, Cal.

Avstro-Amerikanska črta [preje bratje Cosulich]

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so dle:

TESTA..... \$35.00

LJUBLJANE..... 35.00

REKE..... 35.00

ZAGREBA..... 35.20

KARLOVCA..... 35.25

II. RAZRED do 1

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v Državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: MAKŠ KERŽIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyoming.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th Str., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
IVAN MERHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLIŠIČ, tretji porotnik, Bx 3 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago St., Ely, Minn.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA."

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Skraina malomarnost. — Anton Bergež, je posestnik v Trnju ter ima 6 otrok v starosti 2 in pol do 17 let. Pri hiši na dvorišču se nahaja domača luža, katere Bergež vsled svoje malomarnosti ni primeroma zagradil. Na velikonočno nedeljo se je šla gospodinja preoblačiti za cerkev in ni pazila na 2 in pol leti staro Marijo, ki se je istočasno nahajala na dvorišču, zaskla v lužo in utonila. Sošišče je obsodilo Antona Bergeža na tri dni strogega zapora, njegovo ženo pa oprostilo.

Nevaren sunek. — Miha Rupnik, tesar iz Zibers, je dobil v Šenrovi gostilni v Blekovi vasi od delavca Andreja Slabeta zausinec. Čez nekoliko časa je Rupnik Slabeta pred gostilno z nožem v levo stran trebal sunil, a k sreči ga le neznatno poškodoval. Obdolženec pravi, da je to iz strahu storil, ker je Slabe znan kot nasilen človek. Rupnik bo zato sedel 14 dni v zaporu.

Rudarska vest. — Pred kratkim se je začelo kopati svinčeno rudo v nekdanjem rudniku v Knapovžah pod sv. Katarino. Že v 15. stoletju, ko še ni bila poznana uporaba smodnika, so v Knapovžah delali podzemeljske, še zdaj ohranjene rove v trdem kremenčnem peščeniku. Zakaj se je rudnik takrat opustil, ni znano. Ker je bil tedanjim rudnik le malo pod potokom Ločenca, se ne more misliti, da bi jih bila voda ovirala. V teh rovih se je našlo tudi še mnogo bogate neskopane rude in orodja, iz česar se sklepa, da so bili luteranski rudarji v času protireformacije pregnani kakor na Tirolskem in Štajerskem tudi tukaj — s tem je bil rudnik zapuščen. Potem se je še večkrat delalo v tem rudniku, tako leta 1797 in 1840; končno so se leta 1893 odpovedale vse rudarske pravice v Knapovžah. Zdjaj je zopet izposloval rudarski inženir Endlicher iz Ljubljane s posredovanjem inženirja Glaesenerja iz Medije pri Zagorju potrebni kapital, da se stari rudnik vnovi odpre. Nadjati se je, da bo delo imelo dobre vspehe in bodo potem belgijski kapitalisti dali tudi večje svote za moderno uredbo tega podjetja v večji meri. Ker na Kranjskem ni dobili kapitala v industrialne in posebno ne v rudarske svrhe, moramo le želiti, če že pridejo tje v deželo, da ti niso naši narodni nasprotniki, kakršne so se Nemci še vedno izkazali. Belgijci so francoske narodnosti in nam ne bodo sovražni. Njih prihod je le pozdravljalji, ker so bogati in poljetni ljudje, kateri bodo še mnogo denarja v deželi naložili v podjetja, ki ne bi nikdar iz domačije inicijative nastala.

Samomor vojaka. Dne 13. maja jutraj se je ustrelil 26letni pešec 27. polka v Ljubljani s puško v trebuh. Težko ranjenega so spravili v bolnico. Vzrok je baje strah pred kaznjajo.

PRIMORSKE NOVICE.

Sneg je zapadel po lokovskih hribovih na Goriškem. Tudi v Bovškem poročajo o velikem snegu.

ŠTARJSKE NOVICE.

Kaplan Šiler, ki je došel iz Ljubljane na Dol pri Hrastniku, je sporočil župnika, da je na potu v Ameriko. Kot vzrok je baje navedel, da je bila to že davna njegova želja. V Studencah pri Hrastniku je obsedel učence Sove 4letnega fantka s puško smrtno nevarno.

BALKANSKE NOVICE.

Turki proti Grški. Solun, 14. maja. V Rečnici, monastirski vilajet, so priredili Turki shod, na katerem so sklenili resolucijo, da če v štirih dneh vlada ne pade gledena kročansko vprašanje povoljne izjave, popadejo Turki sami za orožje in odrinejo na lastno pest na grško mejo.

Grška pred vstajo. Atene, 14. maja. Vladno stališče je omajano. Mlajši častniki se posvetujejo o obnovitvi vojaške diktature. Razburjenje povzroča kročansko vprašanje.

Atene, 14. maja. Častniki so vedno bolj razburjeni. Častniški zbor v Larisi je protestiral pri vojnem ministertvu zaradi vpokojitve častnikov, pritožili so se tudi korintski častniki.

Borbe z biki v Carigradu so zopet prepovedane. Oblasti so bile najprej dovolile neki družbi, da sme prirediti take krvave boje in že so bili napravili sredi mesta na Taxim-trgu primerno areno. Ko so pa hoteli uvesti iz Španije biki in bikobore, se je začela javnost temu protiviti in minister Talaat bej je krvave igre prepovedal, ker niso v nikakem soglasju z domačimi običaji.

RAZNOTEROSTI.

Lep parček. — Jakob Schneider iz Beckershausena ob Reni je bil še lanske leto katoliški duhovnik v Braziliji. V Rio de Janeiro je pa umrl lani neki Schneiderjev sorodnik, ki je zapustil precej veliko premoženje. Dotično zapuščeno bi moral duhovnik Schneider deliti s svojimi sorodniki v Koblenzu. Častiti sorodnik v duhovski obleki je pa zval celotno stvar tako zasakati, da njegovi sorodniki v Koblenzu niso ničesar dobili. Oškodovani so bili za 30.000 mark. Proti sleparškemu duhovniku so sorodniki napravili ovadbo. Iskali so Schneiderja po Braziliji pa ga niso mogli več dobiti; odkuril jo je bil še o pravem času na Dunaj. Vrgel je proč blagoslovljeno duhovsko obleko, ter se kot navaden civilist nastanil v nekem hotelu z mlado žensko, ki jo je vpisal v hotelsko knjigo kot svojo soprogo. Napravil jo je bil že kupno pogodbo za neko vilo zunaj Dunaja. Dne 23. aprila so se zglasili v njegovem stanovanju v hotelu dunajski detektivi. Toda gospoda celibatorja niso več dobili v gnazdu, pač pa so zapili njegovo družico. Ker je pa menda že v zadnjem mesecu nosečnosti, so jo oddali v inkvizicijsko bolnišnico deželnega sodišča. Dne 30. aprila so v Koblenzu zaprili tudi duhovnika.

Prvo židovsko mestno zastopstvo. Te dni so se v Jeruzalemu vršile dopolnilne volitve v mestni svet. V Jeruzalemu zamore biti izvoljen mestnim svetovalec vsak turški podanik, ki je dovršil dvajseto leto, ki poseduje zemljišča in plačuje najmanj 20 piastrov davka. Skupno je 1100 volivcev. Izvoljena sta bila dva volivca, trije židje in šele na 5tem mestu je bil izvoljen kristjan. Židje se vesele nad to zmago in se nadejajo, da bo deželno na prihodnjih volitvah, ko se bo volilo drugo polovico.

Češki vsenčilski profesorji proti ministru Stuerghu. — Češki vsenčilski profesorji so doslej na mednarodnih znanstvenih kongresih dosledno nastopali kot češki učenjaki, in ne kot avstrijski, kar je čisto pravilno, ker ni nobene "avstrijske znanosti" temveč le češka, poljska, nemška, italijanska itd. To pa ni bilo prav naučnemu ministru grofu Stuerghu in v zahnjem času je izdal okle avstrijskim univerzam, v katerem pravi, da je dovoljeno univerzam vdeleževati se mednarodnih kongresov le tedaj, če odgovarjajo državnopravnim razmeram v Avstriji, z drugimi besedami: minister zahteva, naj nastopajo češki in drugi vsenčilski profesorji v tujini kot avstrijski in ne kot češki itd. učenjaki. Proti temu odloku se je oglasil odbor društva čeških vsenčilskih profesorjev s sledečo izjavo: "Z ozirom na odlok ministra za uk in bogocastje glede udeležbe visokošolskih profesorjev na mednarodnih kongresih izraža podpisani odbor prepričanje, da ne gre visokoškolskemu profesorstvu jemati pravico, da nastopa na mednarodnih kongresih v skupinah razdeljenih po deželah ali po narodnosti." Podpisana sta bivši rektor praškega češkega vseučilišča dvorni svetnik Goll in profesor Srdinko.

Čin zblaznele matere. Žena trgovca Andreja v Lipsku je prerezala v odsotnosti svojega moža štirim otrokom in sebi vrat ter z njimi vred umrla. Nesrečna ženska je najbrže zblaznela.

Roparski umor v Monakovem. — Krimarico Katarino Hirer so dobili neko jutro umorjeno v njeni gostilni. Imela je prebito črepijo in sicer jo je morilec tolkel po glavi z železnim likalnikom. V ustih je imela velik del svojega predpasnika. Denar je ves izgubil. S pomočjo policijskih posov so redarji kmalu iztaknili morileca v osebi infanterista Ludvika Hoeglerle, ki je imel uniformo še krkavo, dasi jo je že odelil.

"Sveti Peter" v ječi. — Navihani slepar je prišel v vasi Zuhri na Moravskem k zelo pobožni, toda babjevrni vdovi, predstavlja se kot "Sveti Peter", ki preskrbuje za sedaj ljudem proti primernemu plačilu dobre seledje v nebesih, ko bo namreč dne 19. maja ob koncu sveta pri neb. skini vrati velika gnječa. Vdova je seveda hotela imeti sedež v prvi vrsti. Ta sedež je pa stal 500 K. Vdova je dala na račun 10 K in potolažila "svetnika", da mu izroči drugi dan ostalo svoto. Pri branilnici so jo pa uradniki vprašali, čemu rabi toliko denarja, ona jim je povedala in orožniki so drug dan aretovali "Svetega Petra" ko je prišel k vdovi po denar za sedež. "Sveti Peter" je na ta način preskrbel samemu sebi sedež v ječi.

Novo jezero je nastalo na Zg. Avstrijskem. Pri St. Poelten se je zapeljalo pet hektarov zemlje z gore v potok Jessnitz in ga je zajezilo. Sedaj je potok že tako narasel, da tvori eden kilometer dolgo jezero, ki se razprostira po vsej dolini 20 metrov na globoko. Hišica nekega drvjarja, ki je stala na malem gričku, je popolnoma pod vodo.

Napredovanje kmetijstva v vzhodni Sibiriji. Kako napreduje kmetijstvo v vzhodni Sibiriji je razvidno iz uvoza kmetijskih strojev in drugega orodja. Industrija kmetijskih strojev je na Ruskem precej močno razvita in izvozi mnogo kmetijskega orodja in priprav v Sibirijo. Vendar pa samo ruska industrija ne more ugoditi zahtevam, ter zato z vsakim letom napreduje uvoz kmetijskega orodja iz Severne Amerike. Tako je leta 1906 došel ta uvoz kmetijskih strojev in orodja vrednost 18 milijonov rubljev, leta 1907. 20 milijonov rubljev, leta 1908 26 milijonov rubljev, a v prvi polovici leta 1909 je presegla ta svota celotno 26 milijonov rubljev.

Morski roparji. — V Kaspiškem morju so se pojavili morski roparji. Veliko ladij ruskega parobrodnega društva "Atanasijev" so napadli morski roparji. Razvil se je krvav boj, v katerem je bilo mnogo mornarjev ubitih. Ruski mornarji so podlegli, nakar so morski roparji oropali rusko ladjo.

Bjoernsonova vdova bo do dobivala do smrti ono plačo, ki jo je prejemal umrli Bjoernson.

Kje sta FRAN in TONI HRVATIN? Doma sta iz Starada na Primorskem. Pred jednim letom sta se nahajala v Monongah, W. Va. Prosim ceneje rojake, če kdo ve, kje se nahajata, da mi naznani, ali naj se pa mi sama javita. — John Sadkovič, Box 36, Morley, Colo. (27-5-1-6)

Kje se nahajajo JOSIP OVSEC, po domače Kovač, FRAN KOŽUN in GAŠPER BUSKOVIČ? Želim, da se oglašijo pri dobro poznatemu Frank Južnatu. (28-5-1-6)

Ali hočete dobiti nekaj pojma O ANGLEŠČINI in AMERIŠKI PISAVI?
Pišite na nas. Poučujemo že dve leti potom dopisovanja angleščino in lepopisje. Pojasnila popolnoma zastoj. Pišite še danes!
Slovenska korespondenčna šola, 6119 St. Clair Ave. (Special Box 10) Cleveland, Ohio.

Kje je moj brat IVAN JAKŠA? Doma je iz vasi Vinivrh, fara Semič, in je star 25 let. Pred enim letom mi je pisal iz Gordova Garay, Alask. Ker pa pozneje nisem več prejel nikakega obvestila, zato sem v skrbeh, če se ni kje ponesrečil. Prosim ceneje rojake, če kdo ve zanj, da mi naznani, ali naj se pa sam javi. Tudi društvo še vedno plačujem za njega in ne vem, je li še živ ali mrtev. — Joseph Jakša, 408 Utah St., San Francisco, Cal. (24-5-2-6)

Kje je JANEZ VONČINA, po domače Jeronek? Doma je iz Idrije. Pred dvema letoma je živel v Indianapolisu, Ind., na 741 Haugh St. Kdor ve za njegov naslov, je prosen, da ga naznani uredništvu Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City. (27-5-1-6)

POZOR, ROJAKI!

Izgubil je iz Clevelanda, O., dne 19. maja FRAN ŠUMRADA. Doma je iz Podcerkve pri Ložu. Pri meni je bil na stanu in hrani in ker je ušel, mi je tudi ostal dolžan. Zato prosim ceneje rojake, če kdo ve, kje se nahaja, da blagovoli naznani njegov naslov uredništvu tega lista, za kar mu dam \$5 nagrade. Poznati ga je lahko po tem, ker ima precejšnjo napako v zadržanju. (27-5-1-6) K. Golob.

Kje je? Tukaj nas je pet bratov in iščemo šestega svojega brata JAKOBA NOVAKA. Doma je iz Primčevsi 6V, občina Ambrus, Dolensko. Pred petimi leti je bil v Salida, Colo., in sedaj ne znamo nič, kje se nahaja. Kdor izmed rojakov nam naznani njegov naslov, dobi \$10.00 nagrade. Naslov pošljite na: Mike Novak, 512 West Chestnut St., Leadville, Colo. (14-4-14-7)

SLUŽBO IŠČE!

Slovenec, star 22 let, s primerno izobrazbo, ter vešč slovenskega, angleškega in nemškega jezika v pisavi in govoru, želi primerno službo v saloonu ali malem uradu. Tozadevne ponudbe naj se opremijo z natančnejimi pojasnili pod naslovom: "Glas Naroda". 82 Cortlandt St., New York City. 27-31-5

VABILO

K DRUGOLETNEMU IZLETU, kterega priredi slovensko podporno društvo "Orel" št. 90 J. S. K. J. v New Yorku na nedeljo dne 12. junija 1910 — k —

KUMP BROS. HOTEL (Zeleni gozd) Columbia Avenue & Elm Street, Maspeth, L. I. Pričetek ob 11. uri dopoldan. Vstopnina 10c.

Kegljanje za dobitke. Rojaki Sloveni in rojakinje Slovenke! Vdeležite se tega izleta v obilnem številu, ker za vsestransko zabavo bode dobro preskrbljeno. ODBOR.

Opomba. Vzemite na brooklynskem (starem) mostu Flushing Avenue (Maspeth) poulično karo, ali na williamsburškem mostu Grand St. poulično karo in od 34. ter 92. ulice v New Yorku s ferry in potem s Calvary Avenue karo. (28-5-1-6)

Kje je ALOJZIJA JANEŽIČ? Doma je iz Grosuplje pri Ljubljani. V Ameriki biva že dve leti in 6 mesecev in sicer z nekim človekom, kteri je pustil v starem kraju šeno in sedem otrok. On je bil zidar-ski mojster in je doma nekje iz Gorenjskega. Kakor sem slišal, sta nekje v Ohio. Prosim ceneje rojake, če kdo ve, kje se nahajata. da mi naznani, za kar dobi \$5.00 nagrade. — John Janežič, 4881 Washington St., Denver, Colo. (28-5-1-6)

ZASTONJ MOŽEM

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus., 702 Northwestern Bldg, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Zanima me ponudba, s katero nudite Vaso knjižico brezplačno, in prosim, da mi jo pošljete takoj.

NAZANILLO.

Vsem bratom in cenjenim prijateljem našega društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. v Johnstownu, Pa., in okolici naznanjamo, da obhaja naše društvo dne 29. majnika t. l. 10letnico svojega obstanka. Da ta dan tembolj proslavimo, priredilo bode društvo velik peknik na farmi Victor E. Faiths v Morellville, Pa.

Tem potom najvjudneje vabimo vse ceneje sobrate ter rojake in rojakinje iz Johnstowna, Pa., in okolice, da se polnoštevilno udeležijo blagovolite. Posebno pa to velja za one brate, ki se nahajajo izven našega mesta, da se potrudijo in nas na ta znameniti dan obiščejo. Zabavali se bodedo pod okriljem naše zastave v krasni naravi.

Pridi toraj, brat sotrpni premo-gar, pridí brat, koji se mučís v tovarni ali v gozdu, ter pozabi težnje tvojega vsakdanjega truda za par ur, kar ti gotovo ne bo žal. Za dobro zabavo, izvrstno godbo, fino hladno pivo ter izvrsten prigrizek in vsestransko zadostno postrežbo bo skrbel odbor. Vstopnina za gospode je \$1.00; gospe in gospodične so vstopnine proste, otroci tudi prosti in pijača brezplačna. Za obilen poset se priporoča ODBOR. (23-27-5)

POSILANO.

Spodaj podpisani bi rad zvedel, kje je moja žena, ker — kolikor meni znano — še nobene nimel nisen. Res pa je, da sem se mislil seznaniti s kakim nežnim bitjem, še predno nam je bilo prorokovano, da bodedo letski slozi pogubonosni rep Halleyvega kometa. Takoj po rojstvu mojih misli zvedel sem za cenjeno gos-pico Francisko Krpan, stanujočo v Beaverdale, Pa., rojeno pa v Cirknici na Kranjskem. Obljubila mi je seveda roko, ter me hotela vzeti za svojo slabšo polovico. Toda glej na smolo! Njen brat Anton je zvedel to in takoj obelodanil, da sem jaz že oženjen in da mi je žena ubežala nekaj v Cleveland.

Vsed tega prosim vse dolgozejič-neže, kakor tudi one, ki so bili pri moji poroki navzoči ter poznajo mo-jo, meni nepoznano ženo, naj blagovolijo naznani njen naslov, ali se naj mi pa sama javi. Svetoval bi celo, da pride takoj sem, ker sedaj je čas, kajti pri Franciški Krpan sem pogorel. Jaz sem doma iz Strazišča, občina Žilce. Spoštovanjem Jakob Korošec, Dunlo, Pa. P. O. Box 195. (28-31-5)

VABILO NA IZLET (PIC-NIC), kterega priredi društvo sv. Alojzija št. 36 J. S. K. J. v Conemaugh, Pa., v nedeljo 5. junija 1910 na Woodvale Heights, Pa., na prostih g. Kuštra. Vstopnina za moške \$1; pivo prosto. Dame so vstopnine proste.

Tem potom vjudno vabimo vse rojake in rojakinje ter vsa sosedna sl. društva iz Conemaugh, Pa., in okolice, da se v polnem številu tega izleta udeležijo blagovolijo.

Za dobro pijačo, fini prigrizek ter najboljšo postrežbo skrbel bode v to svrhu izvoljen odbor. Čisti dobiček je namenjen društveni blagajni. Za obilen obisk se priporoča (3x 27-31-5-2-6) ODBOR.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

50.000 knjižic ZASTONJ MOŽEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 bolnemu človeku.

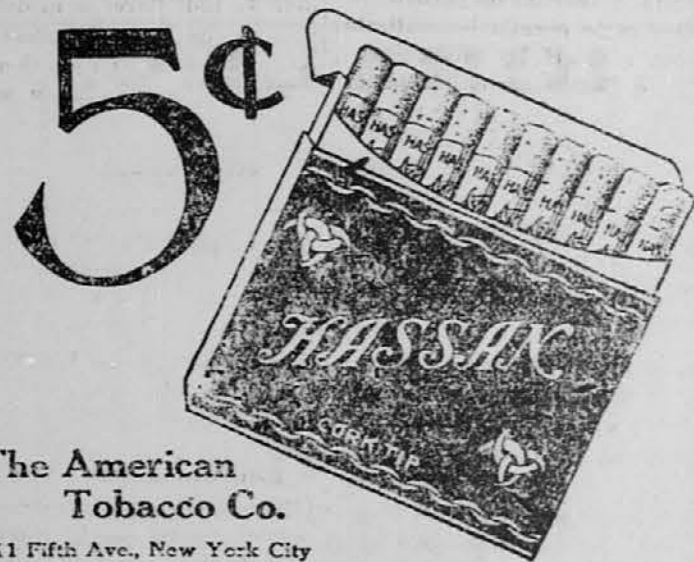
Ako trpite na katerikoli tajni moški bolezni, želimo, da takoj pišete po to éndežno knjižico. V lahko razumljivem jeziku vam ta knjižica pove, kako se na domu temeljito zdravi sifilis ali zastrupljenje krvi, živčna slabost, zguba spolne kreposti, revmatizem ali kostobol, organske bolezni, zolodier, jetra in bolezni na obistih in v mehurju. Vsem tistim, kteri so se že nasitili in naveličali večnega plačevanja brez vsakega vspeha, je ta brezplačna knjižica vredna stotine dolarjev. Ona vam tudi pove, zakaj da trpite in kako lahko pridete do trdnega zdravlja. Tisoče mož je zadobilo periktno zdravje, teslesno moč in poživljenje potom te dragocene knjižice, ki je zaloga znanosti in vsebuje stvari, ktere bi moral vsak človek znati. Zapomnite si, ta knjižica se dobi popolnoma zastoj. Mi plačamo tudi poštnino. Izpolnite odrezek spodaj in pošlite nam ga še danes, na kar vam mi pošljemo našo knjižico v vašem materinem jeziku popolnoma zastoj.

POŠLJITE NAM TA ODREZEK DANES.

Ime..... Država.....

HASSAK
Plutine
CIGARETE

Pomislite! Deset cigaret z plutinim koncem, izdelane iz dobrega tobaka za 5 centov! To je največja vrednost, ktera se je kedaj nudila v cigaretah. Kakovost ktero je bilo mogoče doseči le po mnogih letih izkušnje in s pon. ožjo velikih tovarn. — Prodajajo se povsodi.

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

Phone 246.
FRANK PETKOVŠEK,
javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolje izganje te izvrstne smotke — patentovana zdrava živila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spada-joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Spominjajte se stare domovine in družbe
SV. CIRILA IN METODA

Zahtevajte in kupujte Ciril-Metodove smodke in vžigalice
Ako storite tako, spolnujete Vašo narodno dolžnost
Po slovenskih naselbinah, kjer trgovci ne prodajajo narodnega blaga, se prosijo slavna slovenska društva, da si ga nabavijo v svrhu nadaljne razprodaje. Na ta način ne bi podpirali samo družbe sv. Cirila in Metoda, ampak bi tudi lahko vsako leto napravili lep dobiček za svoja društva.
Ciril-Metodove smodke razpošiljamo tudi posameznikom širom Amerike in sicer 50 komadov za \$2.00, 100 kom. za \$3.60, fine havanske pa 60 komadov za \$3.80, 100 kom. za \$7.00 poštnine prosto. Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo glavni zalagatelji za Ameriko: **A. AUSENIK & CO.** 82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

Pristen importiran Cviček in Vipavec
je dobiti steklenica 50 ct. na dom v New Yorku postavljen.

Fritz Doerrhoefer,
1643 - 2. Ave., med 85. in 86. ulico, New York, N. Y.

Podružnice
- Spljet, Celovec, Trst -
- in Sarajevo.
- Delniška glavnilca -
- K 4,000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na te-
koši račun ter je obreatuje po čistih 4 1/2 %
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.
Naš zastopnik za Združene države je tvrdka
FRANK SAKSER CO., 82 Cortlandt Street, New York,

Podružnice
- Spljet, Celovec, Trst -
- in Sarajevo.
- Rezervni fond -
- K. 300.000. -

